

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; aktif elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı dengelenmesi ve uzlaştırmanın gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik; dengeleme ve uzlaştırma sisteminin taraflarının görev, yetki ve sorumlulukları ile aktif elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesine ve lisans sahibi tüzel kişilerin dengeleme ve uzlaştırma sistemine katılımları sonucu oluşan alacak ve borçlarının mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,

Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanı,

TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,

Acil Durum: Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği, TEİAŞ'ın lisansı ve ilgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesinde, sistem stabilitesi ve emniyeti açısından tehlike arz eden durumları,

Acil Durum Talimatı: Acil durumların giderilmesine yönelik MYTM tarafından verilen yük alma ve yük atma talimatlarını,

Aktif Elektrik Enerjisi: Aktif gücün zamanla çarpımından elde edilen ve kWh birimi ile ölçülen enerjiyi,

Bağlantı Noktası: Piyasa katılımcılarının ve/veya serbest tüketicilerin bağlantı anlaşmaları uyarınca iletim ya da dağıtım sistemine bağlandıkları saha veya irtibat noktasını,

Dağıtım: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,

Dağıtım Bölgesi: Bir dağıtım lisansında tanımlanan bölgeyi,

Dağıtım Sistemi: Bir dağıtım şirketinin belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,

Dağıtım Şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi,

Dengeleme: Aktif elektrik enerjisi arz ve talebini gerçek zamanlı olarak eşitlemek için MYTM tarafından yürütülen işlemleri,

Dengeleme Birimi: Dengelemeye katılabilecek bir üretim tesisini ya da üretim tesisinin bir bölümünü,

Dengeleme Sistemi: Dengeleme amacıyla MYTM ve dengeleme sistemi katılımcıları tarafından yürütülen işlemler, bu işlemlerin tarafları ve bu taraflar arasındaki ilişkiler bütününden oluşan sistemi,

Dengeleme Sistemi Katılımcısı: Adına kayıtlı en az bir dengeleme birimi bulunan piyasa katılımcısını,

Dengeleme ve Uzlaştırma Sistemi: Arz ve talebin, dengeleme sistemi katılımcılarının yük alma ve yük atma tekliflerinin kabul edilmesi suretiyle gerçek zamanlı olarak dengelenmesine ve kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri ile enerji açık ve/veya enerji fazlalarına ilişkin alacak ve borçlarının mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin işlemler, bu işlemlerin tarafları ve bu taraflar arasındaki ilişkiler bütününden oluşan sistemi,

Fatura Dönemi: Bir takvim ayının ilk günü saat 00:00'da başlayıp, aynı ayın son günü saat 24:00'de biten süreyi,

Günlük Üretim Programı (GÜP): Bir dengeleme biriminin, bir günlük zaman dilimi içerisinde, zaman bazında gerçekleştirilmesi planlanan aktif güç üretim değerlerini,

Hedef Yük: Bir dengeleme biriminin KGÜP ve geçerli talimatlar sonucunda bulunması gereken aktif güç seviyesini,

İkili Anlaşmalar: Gerçek veya tüzel kişiler ile lisans sahibi tüzel kişiler arasında veya lisans sahibi tüzel kişilerin kendi aralarında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, aktif elektrik enerjisinin alınıp satılmasına dair yapılan ticari anlaşmaları,

İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

İletim Sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,

İlgili Mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin Kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip olduğu lisans veya lisansları,

İtibari Sistem Dengesizlik Fiyatı: Piyasa katılımcısının yatıracığı teminatı belirlemek üzere riske maruz değerinin hesaplanmasında esas alınacak sistem dengesizlik fiyatını,

Kesinleşmiş Günlük Üretim Programı (KGÜP): Bir dengeleme biriminin, bir gün için, zaman bazında sisteme vereceği bildirilen ve bildirim zamanının sona ermesinden sonra değiştirilemeyen aktif güç miktarını,

Milli Yük Tevzi Merkezi (MYTM): TEİAŞ bünyesinde yer alan ve elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesinden sorumlu birimini,

Minimum Kararlı Üretim Düzeyi (MKÜD): Bir dengeleme biriminin sürekli olarak çalışabileceği asgari aktif güç seviyesini,

Otoprodüktör: Esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,

Otoprodüktör Grubu: Esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,

Ölçüm Sistemleri: Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasını sağlamak üzere aktif elektrik enerjisi ölçümü için kullanılan sayaçları,

Ölçüm Sistemleri Konfigürasyonu: Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarının hesaplanmasında dikkate alınacak ölçüm sistemleri verileri, ölçüm sistemlerinin veriş ya da çekiş açısından hangi yönde olduğu ve ölçüm sistemine ilişkin kayıp katsayıları gibi bilgileri içeren hesaplama kurallarını,

Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM): Kanun uyarınca TEİAŞ bünyesinde yer alarak ilgili mevzuat çerçevesinde, MYTM tarafından elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi sonucu oluşan enerji açık ve/veya fazlalarına ilişkin olarak tüzel kişilerin borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle dengeleme ve uzlaştırma sisteminin uzlaştırma tarafını çalıştırmakla görevli olduğu Kanunda belirtilen birimi,

Riske Maruz Değer: Bir piyasa katılımcısının mali yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde azami borçlanacağı tutarı,

Saatlik Sistem Marjinal Fiyatı: Dengeleme amacıyla; sistemin enerji açığını gidermek için yük aldırılan dengeleme birimlerine uygulanan, kabul edilen en yüksek saatlik yük alma teklif fiyatını veya sistemin enerji fazlasını gidermek için yük atırılan dengeleme birimlerine uygulanan, kabul edilen en düşük saatlik yük atma teklif fiyatını,

Serbest Tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

Sistem: İletim sistemi ve dağıtım sistemi dahil olmak üzere tüm kullanıcı sistemlerini,

Sistem Dengesizlik Fiyatı: Bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemi için saatlik sistem marjinal fiyatlarının ağırlıklı ortalamasını,

Sistem Enerji Açığı: Bir saat içerisinde dengeleme amaçlı kabul edilen toplam yük alma teklif miktarının saatlik kabul edilen toplam yük atma teklif miktarından fazla olmasını,

Sistemin Enerji Dengesi: Bir saat içerisinde dengeleme amaçlı kabul edilen toplam yük alma teklif miktarının saatlik kabul edilen toplam yük atma teklif miktarına eşit olmasını,

Sistem Enerji Fazlası: Bir saat içerisinde dengeleme amaçlı kabul edilen toplam yük atma teklif miktarının saatlik kabul edilen toplam yük alma teklif miktarından fazla olmasını,

Talep Tahmini: MYTM tarafından günlük olarak yayımlanan, bir sonraki güne ait üretim planlama faaliyetlerine yol gösterici nitelikteki saatlik tüketim öngörülerini,

Talimat: Yük alma ya da yük atma talimatlarını,

Talimat Etiket: MYTM tarafından dengeleme sistemi katılımcılarına bildirilen talimatların hangi amaçla verildiğinin belirlenmesi için kullanılan değişkeni,

Talimat Etiket Değeri: Talimat etiketinin dengeleme amaçlı talimatlar için 0 (sıfır), diğer tüm talimatlar için 1 (bir) olarak belirlenen değerini,

Tedarikçi: Müşterilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerini,

Teknik Parametreler: Bir dengeleme biriminin devreye girme, devreden çıkma, yüklenme, yük düşme ve verilen talimatları yerine getirme ile ilgili performans özelliklerini içeren ve dengeleme kapsamında dengeleme sistemi katılımcıları tarafından MYTM'ye bildirilen değerleri,

Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtım işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve/veya teçhizatı,

Tüketim Birimi: Elektrik enerjisinin tüketildiği tesisleri,

Uzlaştırma Dönemi: Bir fatura dönemi içindeki gündüz, puant ve gece zaman dilimlerini,

Uzlaştırma Hesabı: Bir piyasa katılımcısının, kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri yoluyla ve/veya uzlaştırma dönemi bazında sistemden çektiği ve/veya sisteme verdiği ve/veya ikili anlaşmalar yoluyla aldığı ve/veya sattığı aktif elektrik enerjisi miktarlarının ve tutarlarının takip edildiği hesabı,

Uzlaştırmaya Esas Elektrik Enerjisi Teslim Noktası: Çekiş yapılan ve iletim sistemi kaybına maruz bir iletim sistemi bağlantı noktasını,

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimi: Piyasa katılımcılarının lisansları gereği gerçekleştirdikleri faaliyetler kapsamında tesis ettikleri düzenlemeye tabi olan ya da olmayan ikili anlaşmalar ile belli bir uzlaştırma dönemi için almayı ya da satmayı bildirdikleri aktif elektrik enerjisi miktarlarını içeren ve uzlaştırmaya esas teşkil etmesi amacıyla PMUM'a yapılan bildirimleri,

Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarı: Uzlaştırma hesaplamalarında esas alınmak üzere, bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine kayıtlı ölçüm sistemleri konfigürasyonunda yer alan ölçüm sistemlerinden elde edilen çekiş ölçümlerinin uzlaştırmaya esas aktif elektrik enerjisi teslim noktası bazındaki değerlerini,

Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarı: Uzlaştırma hesaplamalarında esas alınmak üzere, bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine kayıtlı ölçüm sistemleri konfigürasyonunda yer alan ölçüm sistemlerinden elde edilen veriş ölçümlerinin uzlaştırmaya esas aktif elektrik enerjisi teslim noktası bazındaki değerlerini,

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Birimi: Her bir piyasa katılımcısına ilişkin uzlaştırma hesaplamalarının yapılabilmesi amacıyla, piyasa katılımcıları tarafından tanımlanarak PMUM'a kaydedilen aktif elektrik enerjisi üreten ya da tüketen birimleri,

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Miktarı: Uzlaştırma hesaplamalarında esas alınmak üzere, bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine kayıtlı ölçüm sistemleri konfigürasyonunda yer alan ölçüm sistemlerinden elde edilen ölçümlerin, uzlaştırmaya esas aktif elektrik enerjisi teslim noktası bazındaki değerlerini,

Ünite: Bağımsız olarak yük alabilen ve yük atabilen her bir üretim grubunu, kombine çevrim santralleri için her bir gaz türbin ve jeneratörü ile gaz türbin ve jeneratörüne bağlı çalışacak buhar türbin ve jeneratörünün payını,

Üretim: Enerji kaynaklarının, üretim tesislerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,

Üretim Faaliyeti Gösteren Tüzel Kişi: Üretim, otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişileri,

Üretim Planlama: Bir gün sonrası için, öngörülen talep tahmini ve dengeleme sistemi katılımcıları tarafından verilen KGÜP'leri de göz önüne alarak, MYTM tarafından hazırlanan ulusal ölçekli planı,

Üretim Tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği, iletim ya da dağıtım sistemine elektriksel olarak aynı bağlantı noktasından bağlı olan ünitelerden meydana gelen tesisleri,

Yan Hizmetler Anlaşmaları: İletim sistemine bağlı olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, dağıtım şirketleri veya tüketiciler tarafından TEİAŞ'a, Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği uyarınca sağlanacak ve ilgili hizmetin sağlanmasının maliyetinin tamamını karşılayacak yan hizmet bedellerini, koşullarını ve hükümlerini belirleyen anlaşmaları,

Yük Alma: Bir dengeleme biriminin MYTM tarafından verilen talimatlar doğrultusunda, KGÜP'de belirtilen seviyeden daha yüksek bir seviyede enerji üretmesi durumunu,

Yük Alma Talimatı: Dengeleme birimlerinin üretimlerini artırmak amacıyla ilgili dengeleme sistemi katılımcılarına MYTM tarafından yapılan bildirimleri,

Yük Alma Teklifi: Dengeleme biriminin KGÜP ile emreamade kapasitesi arasındaki kapasiteyi,

Yük Alma Teklif Fiyatı: Dengeleme sistemi katılımcılarının yük almak için talep ettikleri birim fiyatları,

Yük Atma: Bir dengeleme biriminin MYTM tarafından verilen talimatlar doğrultusunda, KGÜP'de belirtilen seviyeden daha düşük bir seviyede enerji üretmesi durumunu,

Yük Atma Teklifi: Dengeleme biriminin KGÜP ile 0 (sıfır) MW arasındaki kapasiteyi,

Yük Atma Talimatı: Dengeleme birimlerinin üretimlerini azaltmak amacıyla ilgili dengeleme sistemi katılımcılarına MYTM tarafından yapılan bildirimleri,

Yük Atma Teklif Fiyatı: Dengeleme sistemi katılımcılarının yük atmak için teklif ettikleri birim fiyatları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Dengeleme ve Uzlaştırmanın Esasları, Tarafları, Tarafların Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Dengeleme

Madde 5- Dengeleme, elektrik enerjisi arz ve talebini gerçek zamanlı olarak dengede tutmak amacıyla, sistem işletmecisi tarafından yürütülen;

a) Yük alma tekliflerinin değerlendirilerek kabul edilmesi suretiyle, dengeleme birimlerinin üretimlerinin artırılması,

b) Yük atma tekliflerinin değerlendirilerek kabul edilmesi suretiyle, dengeleme birimlerinin üretimlerinin azaltılması,

c) İlgili mevzuat hükümleri ve zorunlu ve/veya ticari yan hizmetler anlaşmaları çerçevesinde frekans kontrol ve talep kontrol hizmetinin temin edilmesi,

faaliyetlerini ve bu faaliyetler için gerekli teknik ve idari işlemleri içerir.

Dengelemenin Esasları

Madde 6- Dengeleme, elektrik enerjisinin tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli olarak sunulmasını sağlayacak şekilde aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Yük alma ve yük atma teklifleri, teklif fiyatları; yük alma ve yük atma gereksinimi, sistem kısıtları ve dengeleme birimine ait teknik parametreler dikkate alınarak piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilerek kabul ya da reddedilir,

b) Frekans kontrolü ve talep kontrolü, ilgili mevzuat hükümlerine ve ilgili ticari ve/veya zorunlu yan hizmetler anlaşmalarına uygun olarak sağlanır.

Uzlaştırma

Madde 7- Uzlaştırma, piyasa katılımcılarının;

a) Kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri,

b) İkili anlaşma bildirimleri,

c) Sisteme verdikleri ve/veya sistemden çektikleri uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi miktarları,

dikkate alınarak belirlenen enerji açık ve/veya enerji fazlarına ilişkin olarak alacaklı ve/veya borçlu oldukları tutarların belirlenmesi ve ilgili mali işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla, PMUM tarafından yürütülen faaliyetleri ve bu faaliyetler için gerekli idari işlemleri içerir.

Uzlaştırmanın Esasları

Madde 8- Uzlaştırmanın; rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması amacıyla hizmet etmesi esastır. Uzlaştırma, aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri, saatlik fiyatlar üzerinden aylık olarak uzlaştırılır. Bu çerçevede;

1) Dengeleme amaçlı yük aldırılan dengeleme birimlerinin piyasaya satışlarında ve dengeleme amaçlı olarak yük atırılan dengeleme birimlerinin piyasadan alımlarında saatlik sistem marjinal fiyatlarının uygulanması esastır.

2) Dengeleme haricinde, diğer sistem işletim gereklerinin karşılanmasına yönelik olarak yük aldırılan dengeleme birimlerinin piyasaya satışlarında ve yük atırılan dengeleme birimlerinin piyasadan alımlarında, dengeleme birimlerinin kendi teklif fiyatları esas alınır.

b) Piyasa katılımcılarının; ikili anlaşma bildirimleri, kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri ve sisteme verdikleri ve/veya sistemden çektikleri uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi miktarları dikkate alınarak belirlenen enerji açık ve/veya enerji fazları, uzlaştırma dönemi bazında belirlenecek sistem dengesizlik fiyatı üzerinden, aylık olarak uzlaştırılır.

c) Bir ayın bir uzlaştırma dönemi için geçerli sistem dengesizlik fiyatının, söz konusu ayın her bir gününde söz konusu uzlaştırma döneminin her bir saati içerisinde dengeleme amaçlı olarak kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri neticesinde dengeleme birimlerinin piyasaya sattıkları ve/veya piyasadan satın aldıkları elektrik enerjisine ilişkin miktarlar ile ilgili saatlik sistem marjinal fiyatlarının dikkate alınması suretiyle hesaplanacak tek bir fiyat olması esastır.

d) Bir uzlaştırma dönemine ilişkin uzlaştırma hesaplamalarında sadece söz konusu uzlaştırma dönemine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarları dikkate alınır ve bir uzlaştırma dönemine ait miktarlar, başka bir uzlaştırma dönemine aktarılamaz.

e) TEİAŞ; piyasa katılımcılarının yük alma tekliflerini kabul eder ve/veya enerji fazlalarına bağlı olarak sattıkları elektrik enerjisini piyasa adına ilgili piyasa katılımcısından satın alır, piyasa katılımcılarının yük atma tekliflerini kabul eder ve/veya enerji açıklarına bağlı olarak satın aldıkları elektrik enerjisini, piyasa adına ilgili piyasa katılımcısına satar.

f) TEİAŞ'ın, piyasa adına yaptığı elektrik enerjisi alım-satım işlemlerinden kâr veya zarar etmemesi esas olup, yürüttüğü hizmetlere ilişkin işletme giderlerinin ve yatırım harcamalarının amortismanının karşılanması amacıyla, elektrik enerjisi alım ve satımına ilişkin tutarlardan ayrı olarak, Kurum tarafından çıkarılacak tebliğe göre belirlenen piyasa işletim ücreti tahakkuk ettirilir.

Uzlaştırma Esas Elektrik Enerjisi Teslim Noktası ve Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Miktarları

Madde 9- Uzlaştırma hesaplamalarında, piyasa katılımcılarının elektrik enerjisini ilgili uzlaştırma dönemine ilişkin iletim sistemi kaybına sahip, çekiş yapılan bir iletim sistemi bağlantı noktasında satın aldığı ve/veya sattığı kabul edilir. Uzlaştırma hesaplamaları için esas alınan alış-satış noktası, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası olarak adlandırılır.

Kayıtlı ölçüm sistemleri tarafından ölçülen veriş-çekiş miktarları aşağıdaki esaslar çerçevesinde ilgili kayıp katsayıları uygulanmak suretiyle uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarına dönüştürülür:

a) Ölçüm sistemleri ile bağlantı noktası arasında sistem kayıplarının hesaplanmasında dikkate alınmamış olan bir indirici ya da yükseltici transformatör olması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasında, söz konusu ölçüm sisteminin kayıt edilmesi esnasında kayıp katsayıları tablosu dikkate alınarak belirlenen ve ilgili transformatör kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarını indirgeyen veya ölçülen çekiş miktarını yükselten bir transformatör kaybı katsayısı uygulanır.

b) Ölçüm sistemleri ile bağlantı noktası arasında sistem kayıplarının hesaplanmasında dikkate alınmamış olan bir hat bulunması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasında, söz konusu ölçüm sisteminin kayıt edilmesi esnasında kayıp katsayıları tablosu dikkate alınarak belirlenen ve ilgili hat kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarını indirgeyen veya ölçülen çekiş miktarını yükselten bir hat kaybı katsayısı uygulanır.

c) Dağıtım sistemine bağlı üretim tesislerinin uzlaştırmaya esas veriş miktarlarının hesaplanmasında, kayıp katsayıları tablosunda belirtilen ve dağıtım sistemi kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarına dağıtım sistemi kayıp katsayısı ve iletim sistemi kayıp katsayısı uygulanmaz.

d) Dağıtım sistemine bağlı tüketim birimlerinin uzlaştırmaya esas çekiş miktarlarının hesaplanmasında, kayıp katsayıları tablosunda belirtilen ve dağıtım sistemi kaybını yansıtmak üzere ölçülen çekiş miktarını yükselten bir dağıtım sistemi kayıp katsayısı uygulanır.

e) Uzlaştırma hesaplamalarında, iletim sistemine bağlı üretim tesislerinin sisteme verdikleri elektrik enerjisi, ilgili uzlaştırma dönemine ilişkin iletim sistemi kaybını yansıtmak üzere bu Yönetmelik hükümlerine göre hesaplanan iletim sistemi kayıp katsayısı uygulanarak indirgenir.

Piyasa Katılımcıları

Madde 10- Piyasa katılımcıları; dengeleme sistemine katılmalarından dolayı ve/veya enerji açıkları ve/veya fazlaları nedeniyle, sisteme elektrik enerjisi veren ve/veya sistemden elektrik enerjisi çeken;

a) Üretim lisansı sahibi,

- b) Otoprodüktör lisansı sahibi,
  - c) Otoprodüktör grubu lisansı sahibi,
  - d) Toptan satış lisansı sahibi,
  - e) Perakende satış lisansı sahibi.
- tüzel kişilerden oluşur.

Piyasa Katılımcılarının Kayıt Zorunluluğu

Madde 11- Piyasa katılımcılarının lisans yürürlük tarihlerini takip eden bir ay içerisinde PMUM'a kayıt yaptırmaları zorunludur.

Piyasa katılımcılarının bu Yönetmelik hükümleri çerçevesindeki kayıt işlemlerini tamamlamaları halinde, aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) İletim sistemine elektrik enerjisi veren bir üretim tesisinin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, söz konusu üretim tesisinin iletim sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak PMUM tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Söz konusu miktar uzlaştırma kapsamındaki herhangi bir veriş ya da çekiş miktarı olarak değerlendirilmez.

b) Dağıtım sistemine elektrik enerjisi veren bir üretim tesisinin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, söz konusu üretim tesisinin dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. Dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak PMUM tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Söz konusu miktar uzlaştırma kapsamındaki herhangi bir veriş ya da çekiş miktarı olarak değerlendirilmez ve ilgili üretim tesisince dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisinin ilgili dağıtım bölgesinde tüketildiği kabul edilir.

c) İletim sisteminden elektrik enerjisi çeken bir tüketim biriminin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, söz konusu elektrik enerjisi çekişi, kaçak elektrik enerjisi tüketimi olarak kabul edilir.

d) Dağıtım sisteminden elektrik enerjisi çeken bir tüketim biriminin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, söz konusu elektrik enerjisi çekişi, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişinin hesabına yansır. Söz konusu tüketim birimi ile ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi arasında elektrik enerjisi satışına ilişkin bir anlaşma bulunmaması halinde, söz konusu elektrik enerjisi çekişi, kaçak elektrik enerjisi tüketimi olarak kabul edilir.

Dengeleme Sistemi Katılımcıları

Madde 12- Dengeleme sistemi katılımcıları, piyasada üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilerden oluşur. Üretim faaliyeti gösteren bir piyasa katılımcısının dengeleme sistemi katılımcısı olması için kendi adına kayıtlı en az bir adet dengeleme biriminin olması gereklidir.

Piyasa İşletmecisinin Sorumlulukları

Madde 13- Piyasa işletmecisi PMUM'dur. PMUM, dengeleme ve uzlaştırma sistemine ilişkin olarak aşağıda tanımlanan işleri yürütür:

- a) Kayıt başvurularının alınması ve işleme konulması,
- b) İkili anlaşmalara ilişkin bildirimlerin alınması ve işleme konulması,

c) Sistem işletmecisi tarafından bildirilen yük alma ve yük atma kabullerine ait bilgiler baz alınarak, saatlik sistem marjinal fiyatları ile her bir uzlaştırma dönemi için aylık sistem dengesizlik fiyatının hesaplanması,

d) İkili anlaşma bildirimlerinin, kabul edilen yük alma ve yük atma tekliflerine ilişkin bilgilerin ve piyasa katılımcılarının sisteme verdikleri ve sistemden çektikleri uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi miktarlarının dikkate alınması suretiyle, piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek alacak ve borç miktarlarının hesaplanması, ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması ve alacak-borç ve teminat yönetimi işlemlerinin yürütülmesi,

e) Dengeleme ve uzlaştırma sistemine ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması,

f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

Sistem İşletmecisinin Sorumlulukları

Madde 14- Sistem işletmecisi MYTM'dir. Sistem işletmecisi, dengeleme ve uzlaştırma sistemine ilişkin olarak aşağıda tanımlanan işleri yürütür:

a) Talep tahminlerinin dengeleme sistemi katılımcılarına duyurulması,

b) Dengeleme sistemi katılımcılarından her bir dengeleme birimine ait GÜP'lerin, teknik parametrelerin ve yük alma ve yük atma tekliflerinin toplanması,

c) Yük alma ve yük atma tekliflerinin; teklif fiyatları, dengeleme birimi teknik kısıtları, iletim ve dağıtım sistemi kısıtları ve dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler dikkate alınarak değerlendirilmesi, değerlendirme sonucunda planlanan üretimle tahmin edilen tüketimi ve gerçek zamanlı üretim ve tüketimi eşitlemek amacıyla kabul edilecek tekliflerin belirlenmesi ve kabul edilen tekliflere ilişkin talimatların niteliğine göre etiketlenmesi,

d) Kabul edilen yük alma ve yük atma tekliflerine ilişkin talimatların ilgili dengeleme sistemi katılımcılarına bildirilmesi ve bu işlemlerle ilgili kayıtların tutulması,

e) Uzlaştırma için gerekli bilgilerin PMUM'a zamanında bildirilmesi,

f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişilerin Sorumlulukları

Madde 15- Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma sistemine ilişkin olarak aşağıda tanımlanan işleri yürütür:

a) Dağıtım sistemine bağlı uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olan piyasa katılımcılarının, dağıtım sistemine bağlı olan ve ikili anlaşma yapmak yoluyla bölgesindeki dağıtım şirketinin dışında bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketicilerin ve iki dağıtım bölgesi arasındaki elektrik enerjisi akışlarını ölçen ölçüm sistemlerinin kayıt altına alınması,

b) Ölçüm sistemlerine yönelik test, kontrol ve denetim çalışmaları yapmak suretiyle uzlaştırmaya esas ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanması, ölçüm sistemlerinin PMUM'un istediği formatta ve zamanında okunması, ölçüm verilerinin saklanması, zamanında PMUM'a bildirilmesi,

c) Piyasa katılımcıları ve serbest tüketiciler ile uzlaştırmaya esas ölçüm verileri üzerinde bu Yönetmeliğin 53 üncü maddesinde belirtildiği şekilde mutabakat sağlanması,

d) Bu maddenin (a) bendinde sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan veri toplama, saklama ve işleme sistemlerinin kurulumu ve bakımı,

- e) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

TEİAŞ'ın Diğer Birimlerinin Sorumlulukları

Madde 16- TEİAŞ'ın; Daire Başkanlığı, İşletme Müdürlüğü veya Tesis ve İşletme Grup Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış diğer birimleri, TEİAŞ'ın ana statüsü ve/veya Yönetim Kurulu kararları ile verilen görev ve yetkilerine göre dengeleme ve uzlaştırma sistemine ilişkin olarak, aşağıda belirtilen işleri yürütür:

- a) İletim sistemine bağlı uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olan piyasa katılımcıları ile iletim sistemine bağlı olan serbest tüketicilerin ölçüm sistemlerinin kayıt altına alınması,
- b) Ölçüm sistemlerine yönelik test, kontrol ve denetim çalışmaları yapmak suretiyle uzlaştırmaya esas ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanması, ölçüm sistemlerinin zamanında okunması, ölçüm verilerinin saklanması, zamanında PMUM'a bildirilmesi,
- c) Piyasa katılımcıları ve serbest tüketiciler ile uzlaştırmaya esas ölçüm verileri üzerinde bu Yönetmeliğin 53 üncü maddesinde belirtildiği şekilde mutabakat sağlanması,
- d) Bu maddenin (a) bendinde sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan veri toplama, saklama ve işleme sistemlerinin kurulumu ve bakımı,
- e) Bu Yönetmelik kapsamındaki iş süreçlerine ilişkin usul ve prosedürlerin hazırlanması ve uygulanması,
- f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

İKİNCİ KISIM

Piyasa Katılımcılarının Kayıt Edilmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Kayıt Kuralları

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Birimleri ve Kayıt Kuralları

Madde 17- Piyasa katılımcıları, sisteme verdikleri ve sistemden çektikleri elektrik enerjisinden sorumlu olan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerini belirlemek ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

Aşağıdakilerden her biri uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimidir:

- a) Toplam 10 MW ve üzerinde kurulu güce sahip bir üretim tesisi,
- b) Toplam 10 MW'ın altında kurulu güce sahip olmakla birlikte, ilgili piyasa katılımcısı tarafından uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınması istenen bir üretim tesisi,
- c) İkili anlaşma yapmak yoluyla bölgesinde bulunduğu perakende satış lisans sahibi dağıtım şirketinin dışında bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan ya da iletim seviyesinden bağlı olan bir serbest tüketicinin tüketim birimi,
- d) Otoprodüktörlere ait tüketim birimi ve otoprodüktör grubu ortağı tüketicilere ait bir tüketim birimi,
- e) Bir dağıtım bölgesi,
- f) Ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası.

Belirlenen her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi, sadece bir piyasa katılımcısının uzlaştırma hesabına kayıt edilir. Ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri TEİAŞ adına kayıt edilir. TEİAŞ adına kayıt edilen bu tür veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarının tamamı, ilgili piyasa katılımcılarının uzlaştırma hesaplarına dağıtılır.

Dengeleme Birimleri ve Kayıt Kuralları

Madde 18- Dengeleme sistemine katılacak piyasa katılımcıları, dengeleme birimlerini tanımlamak ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

Bağımsız olarak yük alabilen, yük atabilen ve bağımsız olarak ölçülebilen üretim tesislerinden ya da ünitelerden aşağıdakilerden her biri dengeleme birimidir:

- a) Toplam 100 MW ve üzerinde kurulu güce sahip bir üretim tesisi,
- b) 50 MW ve üzerinde kurulu güce sahip ünite,
- c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde tanımlanan limitlerin altında kurulu güce sahip olmakla birlikte, ilgili piyasa katılımcısı tarafından talep edilen ve talepleri MYTM tarafından uygun bulunan üretim tesisleri ve/veya üniteler.

Aşağıdaki üretim tesisleri dengeleme birimi olma yükümlülüğünden muaf olup, ilgili piyasa katılımcısı tarafından talep edilmesi ve MYTM tarafından uygun bulunması halinde dengeleme birimi olabilirler:

- a) Kanal veya nehir tipi hidroelektrik üretim tesisleri,
- b) Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- c) Güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- d) Dalga enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- e) Gel-git enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- f) Kojenerasyon tesisleri,
- g) Akışkan yataklı teknolojiye dayalı üretim tesisleri.

Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki muafiyetten yaralanan üretim tesislerinden dengeleme birimleri için tanımlanan kapasiteye sahip olanlar için de GÜP verilir.

Dengeleme birimi, uzlaştırmaya esas bir veriş-çekiş birimidir ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıt kuralları dengeleme birimi için de geçerlidir.

Ölçüm Sistemleri ve Kayıt Kuralları

Madde 19- Piyasa katılımcılarının kayıt edilmesi sürecinde, uzlaştırmaya esas her bir veriş-çekiş birimine ilişkin veriş-çekiş miktarının ölçülmesini veya hesaplanmasını sağlayacak ölçüm sistemleri kayıt altına alınır. Aşağıda belirtilen elektrik enerjisi akışlarının ölçülmesini sağlayacak ölçüm sistemlerinin kayıt altına alınması esastır:

- a) İletim sistemine verilen ya da iletim sisteminden çekilen elektrik enerjisi,
- b) Toplam 10 MW ve üzerinde kurulu güce sahip bir üretim tesisi tarafından dağıtım sistemine verilen ya da dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

c) Toplam 10 MW'ın altında kurulu güce sahip olmakla birlikte, ilgili piyasa katılımcısı tarafından uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınması tercih edilen bir üretim tesisi tarafından dağıtım sistemine verilen ya da dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

d) İkili anlaşma yapmak yoluyla bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketinin dışında bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketici tarafından dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

e) Otoprodüktörlere ait tüketim birimleri ile otoprodüktör grubu ortağı tüketicilere ait tüketim birimleri tarafından dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

f) İki dağıtım sistemi arasındaki elektrik enerjisi akışları.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt Süreci

Kayıt

Madde 20- Kayıt süreci kapsamında;

a) Piyasa katılımcılarının tüzel kişiliklerine,

b) Piyasa katılımcılarının kendi uzlaştırma hesaplarına kayıt ettirmek istedikleri dengeleme birimlerine,

c) Piyasa katılımcılarının kendi uzlaştırma hesaplarına kayıt ettirmek istedikleri uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine,

d) Kayıt altına alınan her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ait ölçüm sistemleri konfigürasyonu içerisinde yer alan ölçüm sistemlerine,

ilişkin kayıt işlemleri gerçekleştirilir.

Piyasa Katılımcılarının Tüzel Kişilik Kayıt Başvurusu

Madde 21- Piyasa katılımcıları; lisansının noter onaylı suretini ve katılımcı tarafından doldurulmuş kayıt formlarını, belgelerde imzası bulunan kişilerin yetki belgeleri ve imza sirkülerlerinin aslı ya da noter onaylı sureti ile birlikte PMUM'a elden teslim etmek suretiyle, tüzel kişilik kaydı başvurusunda bulunur.

Piyasa Katılımcılarının Başvurularının İnceleme ve Değerlendirilmesi

Madde 22- PMUM, başvuru dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere ilişkin inceleme ve değerlendirmeyi, başvuru tarihini izleyen 10 iş günü içerisinde tamamlar.

İnceleme ve değerlendirme neticesinde tespit edilen eksiklikler ve söz konusu eksikliklerin giderilmemesi halinde tüzel kişilik kaydı işleminin yapılamayacağı hususu başvuru yapan piyasa katılımcısına bildirilerek, eksiklerin giderilmesi için 10 iş günü süre verilir.

Başvuru dosyaları uygun bulunan veya tespit edilen eksikliklerini 10 iş günü içerisinde tamamlayan piyasa katılımcılarının başvuruları, kayıt sürecinin tamamlanması için gerekli diğer işlemler yerine getirilmek üzere kabul edilir.

Eksiklerini zamanında tamamlamayan piyasa katılımcılarının tüzel kişilik kayıt işlemi yapılmaz. Başvuru dosyası piyasa katılımcısına elden iade edilerek durum Kuruma bildirilir.

Başvuru dosyasının inceleme ve değerlendirmesi sırasında ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belge lisans sahibi tüzel kişilerden istenebilir ve tüzel kişiyi temsile yetkili şahıslar doğrudan görüşme yapmak üzere çağrılabilir.

Tüzel kişilik kayıt başvurusu kabul edilen piyasa katılımcısına PMUM tarafından piyasa katılımcısı kodu verilir.

Piyasa katılımcısının, kayıt dosyasında yer alan tüm bilgi ve belgelerin doğruluğunu teyit ettiğini ve dengeleme ve uzlaştırma sistemine ilişkin yükümlülüklerini kabul ve taahhüt ettiğini bildiren katılım belgesini imzalayarak PMUM'a teslim etmesini takiben tüzel kişilik kayıt işlemleri tamamlanır.

Piyasa katılımcıları, ancak tüzel kişilik kayıt işlemlerinin tamamlanmasından sonra, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildiriminde bulunabilir ve/veya dengeleme birimi ve/veya uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kaydı yaptırabilir.

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Birimlerinin Kayıt İşlemi

Madde 23- Piyasa katılımcıları, sorumlu oldukları uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerini PMUM'a kayıt ettirir.

Kayıt edilecek uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait ölçüm ve bağlantı noktalarını gösteren ve ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi ya da TEİAŞ tarafından onaylı tek hat şeması ile birlikte bağlantı anlaşmasının birer kopyası PMUM'a elden teslim edilir ve uzlaştırmaya esas söz konusu veriş-çekiş biriminin kayıt dosyasında saklanır.

Piyasa katılımcısının bir serbest tüketiciye ait çekiş birimlerine elektrik enerjisi tedarik etmesi halinde, söz konusu serbest tüketicinin, serbest tüketici niteliği taşıdığını gösterir belge ile bir önceki tedarikçisine karşı yükümlülüklerini yerine getirmiş olduğunu gösterir belgeler PMUM'a elden teslim edilir.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin kayıt edilmesi sırasında, söz konusu birime ait ölçüm sistemleri konfigürasyonu tanımlanır ve kayıt altına alınır. Ölçüm sistemlerine ilişkin kayıp katsayıları, ölçüm sistemlerinin kayıt edilmesi aşamasında belirlenir ve ölçüm sistemleri konfigürasyonuna işlenir.

Kayda alınan her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine PMUM tarafından uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kodu verilir.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kaydının tamamlanabilmesi için;

a) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ilişkin olarak tanımlanan ölçüm sistemleri konfigürasyonu içerisinde yer alan ölçüm sistemlerinin kaydının tamamlanmış olması,

b) Piyasa katılımcısının PMUM'a vermiş olduğu teminatların toplam miktarının, kaydı yapılmakta olan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi dahil olmak üzere piyasa katılımcısına ilişkin toplam riske maruz değeri karşılayacak seviyede olması,

gereklidir.

Sisteme ilk kez enerji verecek bir üretim tesisinin kayıt işlemi, ilgili mevzuat uyarınca sayaç ilk endeks tespit protokolü esas alınarak gerçekleştirilir.

Dengeleme Birimlerinin Kayıt İşlemi

Madde 24- Piyasa katılımcıları, dengeleme birimlerini PMUM'a kayıt ettirir.

Dengeleme biriminin kayıt edilmesi esnasında, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde dengeleme birimlerine ilişkin olarak sağlanması gereken bilgi ve belgeler ile teknik parametreler, dengeleme birimini kayıt ettiren piyasa katılımcısı tarafından PMUM'a sunulur.

Dengeleme birimine ait bilgi ve belgeler, gerekli incelemeler yapılmak üzere MYTM'ye gönderilir. MYTM tarafından 10 iş günü içerisinde gerçekleştirilen inceleme sonucu, MYTM'nin onayı ile ilgili üretim tesisi veya ünite dengeleme birimi olarak, piyasa katılımcısı adına kaydedilir.

Dengeleme birimleri kayıt altına alınan bir piyasa katılımcısı, aynı zamanda dengeleme sistemi katılımcısı statüsünü de kazanır.

Dengeleme birimi, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ve dengeleme birimlerine ilişkin kuralları sağlayan daha küçük bir dengeleme birimi içermez.

Piyasa katılımcısı tarafından kayıt ettirilen her bir dengeleme birimine PMUM tarafından dengeleme birimi kodu verilir ve ilgili dengeleme biriminin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olarak kayıt edilmesi istenir.

Bir üretim tesisinin dengeleme birimi olarak kayıt işlemi, ilgili mevzuat uyarınca yapılan testlerin tamamlanmasını takiben gerçekleştirilir.

Ölçüm Sistemlerinin Kayıt İşlemi

Madde 25- Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin kayıt edilmesi sırasında, söz konusu birime ilişkin ölçüm sistemleri konfigürasyonu içerisinde yer alan ölçüm sistemleri kayıt altına alınır.

İlgili mevzuata uygun olmayan ölçüm sistemlerinin kayıt işlemi yapılmaz.

PMUM, piyasa katılımcısının ölçüm sistemi kayıt başvuru tarihini izleyen 10 iş günü içerisinde, piyasa katılımcısının ölçüm sistemlerinin karşılıklı kayıt altına alınmasına ilişkin gerekli işlemlerin yapılması için piyasa katılımcısı ve TEİAŞ'ın ilgili diğer birimleri ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye yazılı bildirimde bulunur.

Yazılı bildirimde yer alan tarih ve saatte piyasa katılımcısının yetkilisi ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından ölçüm sistemlerinin kayıt altına alınması için gerekli testler gerçekleştirilir.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonunda yer alan tüm ölçüm sistemlerinin testlerinin tamamlanmasını takiben, uzlaştırmaya esas söz konusu veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonunda yer alan ölçüm sistemlerine ilişkin ilk endeks tespit protokolleri eşzamanlı olarak düzenlenir.

Mevcut tesislerdeki ölçüm sistemlerinde yer alan ölçüm sistemlerinin damga süreleri kontrol edilir; TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilileri tarafından gerekli bulunması halinde, damga yenileme süreleri dolmamış ölçüm sistemleri de teste tabi tutulur.

Düzenlenen test tutanağı ve ilk endeks tespit protokolü piyasa katılımcısı yetkilisi ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından imza altına alınarak, PMUM'a teslim edilir. Taraflarca imzalanmış test tutanağı ve ilk endeks tespit protokolünün PMUM'a iletilmesi ile ölçüm sistemleri kayıt altına alınmış olur.

Kayıt edilen ölçüm sistemi için uygulanacak dağıtım sistemi kayıp katsayısı, transformatör kaybı katsayısı, hat kaybı katsayısı, kayıp katsayıları tablosu dikkate alınarak PMUM tarafından belirlenir.

Başka bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ilişkin ölçüm sistemleri konfigürasyonu içerisinde de yer alan ve önceden kayıt altına alınmış ölçüm sistemleri yeniden kayıt edilmez. Gerekli durumlarda ilk endeks tespiti yapılır.

Kayıt Bilgilerinin Güncellenmesi

Madde 26- Piyasa katılımcısına ait kayıt bilgileri;

- a) Piyasa katılımcısına ait bilgilerin değişmesi,
  - b) Mevcut dengeleme birimlerine ait bilgilerin değişmesi veya silinmesi,
  - c) Mevcut uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait bilgilerin değişmesi veya silinmesi,
  - d) Mevcut ölçüm sistemlerine ilişkin bilgilerin değişmesi veya silinmesi,
  - e) Yeni bir dengeleme biriminin kayıt altına alınması,
  - f) Yeni bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kayıt altına alınması,
  - g) Yeni bir ölçüm sisteminin kayıt altına alınması,
- hallerinde güncellenir.

Yapılan güncellemeler ve güncellemelerin hangi tarihten itibaren geçerlilik kazanacağı, piyasa katılımcısının dosyasına işlenir ve değişiklikler karşılıklı olarak imza altına alınır.

Bir güncelleme işleminin birden fazla piyasa katılımcısının kaydını etkilemesi durumunda, etkilenen piyasa katılımcılarının kayıt güncellemeleri eş zamanlı olarak yapılır.

Bir piyasa katılımcısının, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini kendi hesabına kayıt ettirmek suretiyle tedarik yaptığı serbest tüketiciye tedarik yapmaktan vazgeçmek ve bu doğrultuda söz konusu serbest tüketiciye ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini kendi kaydından çıkartmak istemesi halinde, kayıt değişikliği başvurusu piyasa katılımcısı ile serbest tüketici arasındaki ikili anlaşmanın buna ilişkin hükümleri doğrultusunda yapılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimleri

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimlerine İlişkin Kurallar

Madde 27- Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, her ikisi de kayıtlı piyasa katılımcısı olan ve biri alıcı diğeri satıcı konumundaki lisans sahibi iki tuzel kişi tarafından ortaklaşa yapılır.

İthalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunan piyasa katılımcıları, ulusal iletim sisteminin komşu ulke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait veriş-çekiş miktarının tamamının ya da bir kısmının kendi uzlaştırma hesaplarına aktarılmasını sağlayacak ithalat ve/veya ihracata ilişkin ikili anlaşma bildirimlerini PMUM'a tek taraflı olarak sunar.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarı; piyasa katılımcılarının düzenlemeye tabi olan ya da olmayan ikili anlaşmalar vasıtasıyla belli bir uzlaştırma dönemi bazında almayı ya da satmayı, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri kapsamında PMUM'a bildirdikleri elektrik enerjisi miktarıdır. Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındadır.

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimi

Madde 28- Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini, en geç, ilgili fatura döneminin bitişini takip eden ayın 5 inci günü saat 15.⁰⁰'e kadar PMUM'a yapılır.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini;

- a) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini için alıcı olan piyasa katılımcısı,
  - b) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini için satıcı olan piyasa katılımcısı,
  - c) Her bir uzlaştırma dönemi için, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarı (MWh).
- bilgilerini içerir.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin, bildirim taraf olan her iki piyasa katılımcısı tarafından ortak olarak yapılması esastır. İthalat ve/veya ihracata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri hariç olmak üzere, tek bir piyasa katılımcısı tarafından yapılan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini geçerli sayılmaz.

Bildirim, ilgili fatura döneminden sonra geçerliliğinin devam edecek olması durumunda, bildirim hangi fatura dönemleri için geçerli olacağı bildirilir.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin kabul edilebilmesi için, piyasa katılımcısının PMUM'a vermiş olduğu teminatların toplam miktarının, bildirim yapılmakta olan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma dahil olmak üzere, satıcı konumunda olan piyasa katılımcısına ilişkin toplam riske maruz değeri karşılayacak seviyede olması gereklidir.

PMUM, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini yapıldığı andan itibaren en geç 1 saat içerisinde, bildirim taraf olan her iki piyasa katılımcısına, bildirim alındığını teyit eder.

İlgili fatura döneminin sona erdiği günü takip eden 5 gün boyunca her gün saat 15.⁰⁰ ile 17.⁰⁰ arasında, PMUM tarafından, her bir piyasa katılımcısının ilgili fatura dönemine ait uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları toplamı, ilgili piyasa katılımcısına bildirilir. PMUM tarafından yapılan bildirimdeki miktarlar, her bir piyasa katılımcısına ait, ilgili fatura döneminin sona erdiği günü takip eden ilk günden başlamak üzere, PMUM tarafından bildirim yapıldığı gün saat 15.⁰⁰'e kadar olan süre içerisinde, söz konusu piyasa

katılımcısı tarafından yapılmış olan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri dikkate alınarak hesaplanır.

İthalata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi satıcı konumunda olarak, ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile olan bağlantı noktasıdır.

İhracata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi alıcı konumunda olarak, ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile olan bağlantı noktasıdır.

İlgili piyasa katılımcısının ithalat ve/veya ihracat anlaşmasında yer alan miktarlar ile fiili miktarlar arasında fark olması halinde söz konusu piyasa katılımcısının uzlaştırma hesabına aktarılacak miktarın belirlenmesine ilişkin yöntem TEİAŞ tarafından belirlenir.

Sistem işletmecisi, söz konusu ithalat ve/veya ihracat anlaşması çerçevesinde, komşu ülke iletim sistemine verilecek ve/veya çekilecek elektrik enerjisi miktarını ayarlayacak şekilde işletme manevralarını gerçekleştirir.

İthalat ve/veya ihracatın yapıldığı fatura dönemini takip eden 2 gün içerisinde, söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarı TEİAŞ tarafından hesaplanarak ilgili her bir piyasa katılımcısının uzlaştırma hesabına aktarılması gereken miktarlar belirlenir ve söz konusu miktarlar ithalat ve/veya ihracata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri olarak PMUM'a ve ilgili piyasa katılımcılarına yapılır.

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimlerinin Değiştirilmesi

Madde 29- Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri; aşağıda belirtilen şartların tamamının sağlanması durumunda değiştirilebilir ve daha önce yapılmış olan bildirim yeni yapılan bildirim geçerliliğinin başladığı fatura döneminden itibaren geçerliliğini yitirir:

- a) Yeni bildirimdeki alıcı tarafın, önceki bildirimdeki alıcı tarafla aynı olması,
- b) Yeni bildirimdeki satıcı tarafın, önceki bildirimdeki satıcı tarafla aynı olması,
- c) Yeni bildirim geçerliliğinin başladığı ilk fatura döneminin, önceki bildirim geçerli olduğu süre içindeki herhangi bir fatura dönemi ile aynı olması.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Dengeleme Sistemi

BİRİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Sistemi Katılımcılarına Sağlanacak Bilgiler

Dengeleme Sistemi Katılımcılarına Sağlanacak Bilgiler

Madde 30- MYTM tarafından, her gün saat 09:³⁰'a kadar, bir sonraki güne ait talep tahmini, tüm dengeleme sistemi katılımcılarına duyurulur.

MYTM tarafından duyurulan talep tahmini; dengeleme birimi olarak kayıtlı olmayan üretim tesisleri tarafından karşılanacak talepten arındırılmış olarak, duyurunun yapıldığı günün ertesi gün saat 00:⁰⁰'dan başlayarak, takip eden gün saat 24:⁰⁰'e kadar olan 24 saatlik

döneminin her bir saat içerisinde, kayıtlı tüm dengeleme birimleri tarafından karşılanacak toplam talep (MW) bilgisini içerir.

MYTM; saat 16:⁰⁰'ya kadar her bir dengeleme birimi için KGÜP'ler ve kabul edilen yük alma ve yük atma tekliflerine ilişkin talimatları, ilgili dengeleme sistemi katılımcısına bildirir.

İKİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Sistemi Katılımcıları Tarafından Sağlanacak Bilgiler

Dengeleme Sistemi Katılımcıları Tarafından Sağlanacak Bilgiler

Madde 31- Dengeleme sistemi katılımcıları, kendi adlarına kayıtlı tüm dengeleme birimleri için aşağıdaki bilgileri MYTM'ye bildirir:

a) Fatura döneminin başladığı aydan bir önceki ayın 25 inci gününden önceki son iş günü saat 17:⁰⁰'ye kadar, bir fatura dönemi boyunca geçerli olacak her bir uzlaştırma dönemine ait ayrı ayrı yük alma ve yük atma teklif fiyatları,

b) Her gün saat 14:³⁰'a kadar, her bir dengeleme birimi için ayrı ayrı olmak üzere bildirim yapıldığı günü izleyen gün saat 00:⁰⁰ ile 24:⁰⁰ saatleri arasındaki 24 saatlik dönemi kapsayan GÜP'ler,

c) Her gün saat 14:³⁰'a kadar, bildirim yapıldığı günü izleyen gün saat 00:⁰⁰ ile 24:⁰⁰ saatleri arasındaki 24 saatlik dönemi kapsayan, her bir dengeleme birimi için ayrı ayrı olmak üzere teknik parametreler.

Yük Alma ve Yük Atma Tekliflerinin Yapısı ve İçeriği

Madde 32- Dengeleme sistemi katılımcıları; bir fatura döneminde geçerli olmak üzere, her bir uzlaştırma dönemi için kendi adlarına kayıtlı dengeleme birimlerinin yük alma ve yük atma teklif fiyatlarını ayrı ayrı vermekle yükümlüdür.

Dengeleme sistemi katılımcıları, her biri bir uzlaştırma döneminde geçerli olmak üzere 3 adet fiyat teklif seti bildirir. Her bir fiyat teklif seti; aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde, 2 adet yük alma teklif fiyatı ve 2 adet yük atma teklif fiyatından oluşur:

a) Yük Alma Teklif Fiyatı 1 (YAL1): Dengeleme sistemi katılımcısının, ilgili dengeleme biriminin KGÜP'üne göre, 0 (sıfır) MW'tan MKÜD'e kadar yapabileceği üretim artışı için talep ettiği birim fiyattır (TL/MWh),

b) Yük Alma Teklif Fiyatı 2 (YAL2): Dengeleme sistemi katılımcısının, ilgili dengeleme biriminin KGÜP'üne göre, MKÜD'ün üzerinde yapabileceği üretim artışı için talep ettiği birim fiyattır (TL/MWh),

c) Yük Atma Teklif Fiyatı 1 (YAT1): Dengeleme sistemi katılımcısının ilgili dengeleme biriminin KGÜP'üne göre, MKÜD'den 0 (sıfır) MW'a kadar yapabileceği üretim azalması için ödemeyi teklif ettiği birim fiyattır (TL/MWh),

d) Yük Atma Teklif Fiyatı 2 (YAT2): Dengeleme sistemi katılımcısının ilgili dengeleme biriminin KGÜP'üne göre, MKÜD'e kadar yapabileceği üretim azalması için ödemeyi teklif ettiği birim fiyattır (TL/MWh).

Bildirilen tüm yük alma ve yük atma teklif fiyatları en az sıfıra eşit ya da sıfırdan büyük olup; tüm yük alma ve yük atma teklifleri açısından; $YAL\ 2 \geq YAL\ 1$, $YAT\ 2 \geq YAT\ 1$, $YAL\ 1 \geq YAT\ 1$, $YAL\ 2 \geq YAT\ 2$, eşitlikleri geçerlidir.

Yük Alma ve Yük Atma Teklif Fiyatlarının Bildirilmesi ve İncelenmesi

Madde 33- Dengeleme sistemi katılımcıları tarafından, MYTM'ye bildirilen yük alma ve yük atma teklif fiyatlarında bir önceki ayın 25 inci gününden önceki son iş günü saat 17:00'den sonra değişiklik yapılamaz.

Bildirilen yük alma ve yük atma teklif fiyatlarının yapısı ve içeriği MYTM tarafından incelenir. Yapı ve içerik olarak uygunluğu teyit edilen teklif fiyatları, geçerli olarak kabul edilir. Yük alma ve yük atma teklif fiyatları ile MYTM'ye bildirilen bilgilerin doğruluğundan, ilgili dengeleme sistemi katılımcısı sorumludur.

Tekliflerin yapısında ya da içeriğinde herhangi bir eksikliğin ve/veya yanlışlığın tespit edilmesi halinde, yapılan bildirim MYTM tarafından sebepleri de belirtilerek reddedilir. Yapılan bildirim reddedildiği MYTM tarafından ilgili dengeleme sistemi katılımcısına en kısa sürede bildirilir. Bu durumda, söz konusu dengeleme sistemi katılımcısının bir önceki fatura dönemi için geçerli olan teklif fiyatları, bir sonraki dönem için de geçerli olur.

Yük Alma ve Yük Atma Teklif Fiyatlarının Bildirilmemesi Durumu

Madde 34- Bir dengeleme sistemi katılımcısı, herhangi bir fatura dönemi için 32 ve 33 üncü maddeler çerçevesinde yük alma ve yük atma teklif fiyatlarını bildirmedeği takdirde, söz konusu dengeleme sistemi katılımcısının bir önceki fatura dönemi için geçerli olan teklif fiyatları, bir sonraki dönem için de geçerli olur.

GÜP ve KGÜP'lerin Yapısı ve İçeriği

Madde 35- GÜP'ler, dengeleme sistemi katılımcıları tarafından belirlenir.

Dengeleme sistemi katılımcıları tarafından her gün saat 14:30'a kadar her bir dengeleme birimi için belirlenerek MYTM'ye bildirilen GÜP'ler saat 15:30'da kesinleşir. Bu şekilde kesinlik kazanmış olan GÜP'e KGÜP adı verilir.

KGÜP'ler bir gün sonrası için üretim planlama faaliyetlerine ve gerçek zamanlı dengeleme işlemlerine baz oluşturur. KGÜP'ler, bildirim yapıldığı günü izleyen gün saat 00:00 ile 24:00 saatleri arası 24 saatlik dönemi kapsar ve GÜP'ler ile aynı yapıdadır.

KGÜP, kapsadığı zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan üretim seviyeleri ile her bir seviyenin başlangıç ve bitiş zamanları bilgilerinden oluşur. KGÜP yapısı aşağıdaki şekildedir:

Başlangıç Zamanı	Başlangıç Üretim Seviyesi (MW)	Bitiş Zamanı	Bitiş Üretim Seviyesi (MW)
00:00	Seviye 1	Bitiş Zamanı 1	Seviye 1
Başlangıç Zamanı 2	Seviye 2	Bitiş Zamanı 2	Seviye 2
Başlangıç Zamanı 3	Seviye 3	Bitiş Zamanı 3	Seviye 3
:	:	:	:
Başlangıç Zamanı N	Seviye N	24:00	Seviye N

KGÜP tablosundaki ilk satır için başlangıç zamanı 00:00, son satır için bitiş zamanı 24:00 olarak belirlenir. KGÜP tablosundaki her bir satır için, başlangıç seviyesi ile bitiş

seviyesi arasında fark olması durumunda, dengeleme biriminin, başlangıç zamanı ile bitiş zamanı arasındaki zaman içinde başlangıç yük seviyesinden bitiş yük seviyesine varmak için gereken yük değişimini doğrusal olarak gerçekleştireceği varsayılır.

Dengeleme Birimine İlişkin Teknik Parametrelerin Yapısı

Madde 36- Dengeleme birimine ilişkin asgari teknik parametreler aşağıdakilerden oluşur:

- a) KGÜP yapısında Emreamade Kapasite (MW),
- b) KGÜP yapısında MKÜD (MW),
- c) MW/dakika olarak yüklenme hızı. Yüklenme hızının gün içinde değişmesi durumunda, başlangıç üretim seviyesi belirtilerek en fazla 4 değişik yüklenme hız değeri bildirilebilir,
- d) MW/dakika olarak yük düşme hızı. Yük düşme hızının gün içinde değişmesi durumunda, başlangıç üretim seviyesi belirtilerek en fazla 4 değişik yük düşme hız değeri bildirilebilir,
- e) Dengeleme biriminin 0 (sıfır) yükten yüklemeye başlaması için gereken süre (dakika),
- f) Yük alma talimatının yerine getirilmeye başlanması için gereken süre (dakika),
- g) Yük atma talimatının yerine getirilmeye başlanması için gereken süre (dakika),
- h) Dengeleme biriminin yük atma talimatı ile 0 (sıfır) yüke indirilmesi durumunda, yeniden yüklenmeye başlamadan önce 0 (sıfır) yükte kalması gereken minimum süre (dakika),
- i) Dengeleme biriminin yük alma talimatı ile MKÜD seviyesine ya da MKÜD seviyesinin üzerine çıkarılması durumunda, dengeleme biriminin yeniden yük düşmeye başlamadan önce MKÜD seviyesinde ya da MKÜD seviyesinin üzerinde kalması gereken minimum süre (dakika).

Dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler, dengeleme birimi bazında bildirilir. Dengeleme biriminin birden fazla üniteden oluşması durumunda, dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler, dengeleme birimini oluşturan tüm ünitelerin, ilgili dönem için planlanan üretim seviyesine ve üretim koşullarına bağlı olarak birlikte gösterecekleri etkiyi yansıtacak şekilde belirlenir. Teknik parametrelerin ilgili dengeleme birimlerinin teknik olarak sağlayabildikleri koşulları yansıtmaları esastır.

GÜP ve Dengeleme Birimine İlişkin Teknik Parametrelerin Bildirilmesi

Madde 37- Dengeleme sistemi katılımcıları, GÜP'leri ve dengeleme birimine ilişkin teknik parametreleri saat 14:³⁰'a kadar MYTM'ye bildirir.

Saat 14:³⁰'a kadar bir dengeleme birimine ilişkin GÜP'ler ve teknik parametrelerin bildirilmemesi durumunda, söz konusu dengeleme birimine ilişkin olarak verilmiş olan en son GÜP ve teknik parametreler seti, tüm gün için geçerli olur.

Saat 14:³⁰ itibarıyla kesinleşmiş olan KGÜP'ler değiştirilemez. Dengeleme sistemi katılımcılarının ilgili dengeleme birimlerinin üretimlerini, MYTM tarafından herhangi bir yük alma veya yük atma talimatı verilmediği sürece, KGÜP'lerinde belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır.

KGÜP'lerin Dengeleme Birimine İlişkin Teknik Parametreler ile Tutarlılığı

Madde 38- Dengeleme birimine ait KGÜP'lerin, aynı dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler ile tutarlılık göstermesi esastır. KGÜP'lerin dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler ile tutarlı olmaması durumunda KGÜP bildirimini geçerli sayılır.

Dengeleme Birimine İlişkin Teknik Parametrelerde Değişiklik Yapılması

Madde 39- Dengeleme birimine ilişkin teknik parametrelerde değişiklik olması durumunda, MYTM ilgili dengeleme sistemi katılımcısı tarafından en kısa zamanda değişiklik hakkında bilgilendirilir. Saat 14:³⁰'dan sonra dengeleme birimine ilişkin teknik parametrelerde yapılan değişikliklerin, MYTM tarafından kabul edilebilir teknik sebeplerden kaynaklanması zorunludur. Uzlaştırmaya girdi teşkil eden teknik parametrelerde değişiklik olması durumunda ise, uzlaştırma hesaplarında bu teknik parametrelerin saat 14:³⁰ itibarıyla kesinleşmiş olan değerleri kullanılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yük Alma, Yük Atma Tekliflerinin Değerlendirilmesi ve Yük Alma, Yük Atma Talimatları

Yük Alma ve Yük Atma Tekliflerinin Değerlendirilmesi

Madde 40- Sistemdeki arz ve talebin, bir gün sonrası üretim planlama faaliyetleri kapsamında ya da gerçek zamanlı olarak dengelenmesi; yük alma ve yük atma tekliflerinin MYTM tarafından değerlendirilmesi ve yapılan değerlendirme sonucunda uygun tekliflerin kabul edilmesi ile gerçekleştirilir.

MYTM tarafından, yük alma ve yük atma tekliflerinin değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler esas alınır:

- a) İletim ya da dağıtım sistemi kısıtları,
- b) Dengeleme birimlerine ilişkin teknik parametreler, KGÜP'ler ve teknik kısıtlar,
- c) Dengeleme birimleri için geçerli yük alma ve yük atma teklif fiyatları.

Değerlendirme sonucunda kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri, yük alma ve yük atma talimatlarına dönüştürülerek ilgili dengeleme sistemi katılımcısına bildirilir.

Yük Alma ve Yük Atma Talimatları

Madde 41- Yük alma veya yük atma talimatları, ilgili dengeleme sistemi katılımcısı ile MYTM arasında yapılmış olan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini olarak kabul edilir.

MYTM tarafından dengeleme sistemi katılımcılarına bildirilen yük alma veya yük atma talimatları, dengeleme ve uzlaştırma sistemi kapsamında, arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen talimatların yanı sıra ilgili mevzuat gereğince MYTM tarafından gerçekleştirilen diğer faaliyetler kapsamında verilen talimatları da içerebilir.

Uzlaştırmaya esas olmak üzere sistemin tamamında arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen yük alma ve yük atma talimatları, ilgili mevzuat gereğince MYTM tarafından gerçekleştirilen diğer faaliyetler kapsamında verilen yük alma ve yük atma talimatlarından ayrı olarak değerlendirilir. Sistemin tamamında arz ve talebin gerçek

zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen talimatların etiket değeri 0 (sıfır), diğer tüm talimatların etiket değeri 1 (bir) olarak MYTM tarafından belirlenir. Bir talimatın, her iki amaçla da ilişkili olması durumunda, talimata, MYTM tarafından en çok ilişkili olduğu sebeple ilgili talimat etiket değeri verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bir Gün Sonrası İçin Üretim Planlama İşlemleri

Bir Gün Sonrası İçin Üretim Planlaması

Madde 42- Bir gün sonrası için sistem işletmecisi tarafından gerçekleştirilecek üretim planlamasına ilişkin süreç aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Her gün saat 09:³⁰'a kadar, MYTM tarafından, bir sonraki güne ait talep tahmini, tüm dengeleme sistemi katılımcılarına duyurulur,

b) Her gün saat 09:³⁰ – 14:³⁰ arası; dengeleme sistemi katılımcıları tarafından, her bir dengeleme birimi için belirlenen GÜP'ler ve teknik parametreler MYTM'ye bildirilir; 14:³⁰ itibarıyla en son bildirilmiş olan GÜP'ler, KGÜP olarak kaydedilir,

c) Her gün saat 14:³⁰ – 16:⁰⁰ arasında; MYTM;

1) Tüm dengeleme birimleri için üretim planlaması yapar; tüm dengeleme birimleri için KGÜP'leri baz alarak, bir gün sonrası için tahmin edilen ulusal yük talebinin karşılanmasına yönelik yük alma ve yük atma tekliflerini değerlendirir ve yapılan değerlendirme sonucu uygun görülen yük alma ve yük atma tekliflerini, ulusal yük talebinin karşılanmasını sağlamak üzere kabul eder,

2) Her bir dengeleme birimi için KGÜP'leri ve bir gün sonrası planlama faaliyetleri kapsamında kabul edilmiş olan yük alma ve yük atma tekliflerine ilişkin talimatları, ilgili dengeleme sistemi katılımcısına bildirir,

d) Her gün saat 16:⁰⁰ – 16:³⁰ arasında; dengeleme sistemi katılımcıları MYTM tarafından kendilerine bildirilen talimatların teknik parametreler ile tutarlı olup olmadıklarını kontrol ederek tutarlı olmayan talimatlar ile ilgili olarak MYTM'ye itirazda bulunabilir,

e) Her gün saat 16:³⁰ – 17:⁰⁰ arasında; MYTM itirazları değerlendirerek dengeleme sistemi katılımcılarına düzeltilmiş talimatları bildirir.

Bir gün sonrası üretim planlaması amacıyla bildirilen yük alma ve yük atma talimatlarının; üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi ile MYTM arasında herhangi bir tereddüde yer vermeyecek şekilde açık olması ve her bir talimatın diğerlerinden ayırt edilebilir nitelik taşıması esastır.

Bir Gün Sonrasına İlişkin Yük Alma ve Yük Atma Talimatlarının Dengeleme Birimine İlişkin Teknik Parametreler ile Tutarlılığı

Madde 43- Yük alma ve yük atma talimatlarının dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler ile tutarlı olması esastır. MYTM tarafından dengeleme sistemi katılımcılarına bildirilen yük alma veya yük atma talimatlarının dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler ile tutarlı olmaması durumunda, dengeleme sistemi katılımcısı, nedenlerini de belirterek, talimata itiraz ettiğini MYTM'ye bildirebilir. Yapılan itiraz MYTM tarafından değerlendirilerek sonuç ilgili dengeleme sistemi katılımcısına bildirilir. Süresi içerisinde itiraz edilmeyen yük alma veya yük atma talimatları, itiraz süresinin sona ermesinden sonra dengeleme sistemi katılımcısı tarafından değiştirilemez.

Bir Gün Sonrasına İlişkin Yük Alma ve Yük Atma Talimatlarının Yerine Getirilmesi

Madde 44- Dengeleme sistemi katılımcılarının dengeleme birimlerine ilişkin üretimlerini KGÜP'lerinde belirtildiği şekilde ya da kendilerine bildirilmiş olan yük alma veya yük atma talimatları olması durumunda kesinleşmiş yük alma veya yük atma talimatlarında belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır. Bir gün sonrası için üretim planlaması amacıyla verilen bir talimat, yeni bir talimat ile sona erdirilmediği sürece, ilgili dengeleme birimi tarafından talimatta belirtildiği şekilde yerine getirilir ve bitiş zamanında sona erdirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Gerçek Zamanlı Dengeleme İşlemleri**

Gerçek Zamanlı Dengeleme

Madde 45- Gerçek zamanlı olarak meydana gelen yük ihtiyaçlarının giderilmesi için yük alma ve yük atma teklifleri, MYTM tarafından 40 ıncı madde hükümlerine göre değerlendirilir.

Kabul edilen yük alma ve yük atma tekliflerine ilişkin talimatlar, MYTM tarafından ilgili dengeleme biriminin kontrol noktasına bildirilir. Bildirilen talimatlar, MYTM ve ilgili dengeleme birimi tarafından kayda alınır. Kayıta talimatın içeriği ve bildirim zamanı yer alır.

Gerçek zamanlı yük alma veya yük atma talimatlarının, üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi ya da MYTM arasında herhangi bir tereddüde yer vermeyecek şekilde açık olması ve her bir talimatın diğerlerinden ayırt edilebilir nitelik taşıması esastır.

Gerçek Zamanlı Yük Alma ve Yük Atma Talimatlarının Dengeleme Birimine İlişkin Teknik Parametreler ile Tutarlılığı

Madde 46- MYTM tarafından verilen tüm yük alma ve yük atma talimatlarının dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler ile tutarlı olması esastır.

Gerçek zamanlı yük alma ve yük atma talimatlarının, dengeleme birimine ilişkin teknik parametreler ile tutarlı olmaması durumunda, dengeleme sistemi katılımcısı, 10 dakika içerisinde, sebeplerini de belirterek, talimata itiraz ettiğini MYTM'ye bildirebilir. Belirtilen süre içerisinde itiraz edilmeyen yük alma veya yük atma talimatları, bildirildiği şekilde kesinleşmiş sayılır.

Dengeleme birimine ilişkin teknik parametrelerde değişiklik olması durumunda, ilgili dengeleme sistemi katılımcısı, MYTM'yi en kısa zamanda değişiklik hakkında bilgilendirir. Dengeleme birimine ilişkin teknik parametrelerde meydana gelen değişikliğin bildirildiği zamandan sonra, MYTM tarafından ilgili dengeleme birimine verilecek talimatların yeni teknik parametreler ile tutarlı olması esastır.

Gerçek Zamanlı Yük Alma ve Yük Atma Talimatlarının Yerine Getirilmesi

Madde 47- Gerçek zamanlı bir yük alma veya yük atma talimatı, yeni bir talimat ile iptal edilmediği takdirde, MYTM'den ikinci bir bildirim gerek kalmaksızın, ilgili dengeleme birimi tarafından yerine getirilir. Gerçek zamanlı bir talimat, talimatın sona erdirilmesine ilişkin şartların sağlandığı zamana kadar, ilgili dengeleme birimi tarafından, talimatta belirtildiği şekilde yerine getirilir.

Talimatların İptali

Madde 48- Bir gün sonrası üretim planlaması ya da gerçek zamanlı dengeleme işlemleri kapsamında, MYTM tarafından, herhangi bir zaman dilimine ilişkin birden fazla talimat bildirim yapılmış durumda, MYTM tarafından bildirim yapılan ve kesinleşmiş olan en son talimat geçerlidir. MYTM tarafından bildirim yapılan ve kesinleşmiş olan en son talimat, geçerli olduğu zaman dilimine ilişkin daha önce bildirilmiş olan tüm talimatları geçersiz kılar.

Acil Durum ve Mücbir Sebep Hallerinde Verilen Talimatlar

Madde 49- MYTM, acil durumlarda ya da mücbir sebep hallerinde iletim sisteminin işletme güvenliğini korumak için dengeleme sistemi katılımcılarına acil durum talimatı verir. Acil durum talimatlarında, talimatın ilgili dengeleme biriminin teknik parametreleri ile uyumlu olması şartı aranmaz. Acil durum talimatları, gerçek zamanlı yük alma ve yük atma talimatları ile aynı yapıdadır. Dengeleme sistemi katılımcılarının acil durum talimatını yerine getirmesi esastır. Dengeleme sistemi katılımcıları, acil durum talimatını yerine getiremeyeceklerinin ortaya çıkması durumunda MYTM'yi, sebepleri ile birlikte derhal haberdar eder.

Acil Durum ve Mücbir Sebep Hallerinde Teklif Kabulü

Madde 50- Acil durum talimatları, ilgili dengeleme birimi için bir teklif kabulü olarak değerlendirilir. İlgili dengeleme biriminin, acil durum talimatının geçerli olduğu sürenin tamamı ya da bir bölümü için 0 (sıfır) yük alma veya yük atma teklif fiyatları vermesi durumunda, dengeleme birimi tarafından gerçekleştirilen üretim artışı ya da azalması, enerji açık ve/veya fazlasının içerisinde olan bir bileşen olarak değerlendirilir.

ALTINCI BÖLÜM

MYTM Tarafından Uzlaştırma için Sağlanacak Bilgiler

MYTM Tarafından Uzlaştırma İçin Sağlanacak Bilgiler

Madde 51- MYTM, uzlaştırma için;

- a) Dengeleme birimi olma kriterlerini sağlamayan fakat dengelemeye katılmak isteyen ve MYTM tarafından dengelemeye katılması uygun görülen dengeleme birimlerini,
  - b) Her bir dengeleme biriminin söz konusu fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait yük alma ve yük atma teklif fiyatlarını,
  - c) Dengeleme birimi bazında KGÜP ve saat 14:³⁰ itibarıyla bildirilmiş olan MKÜD değerlerini,
  - d) Dengeleme birimi bazında, geçerli yük alma ve yük atma talimatlarını,
  - e) Dengeleme birimi bazında, hedef yük değerlerini,
- PMUM'a iletir.

BEŞİNCİ KISIM

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Miktarlarının Hesaplanması

Veriş-Çekiş Değerlerinin Okunması ve Toplanması

Madde 52- Piyasa katılımcıları adına kayıtlı olan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait ölçüm sistemleri konfigürasyonları içerisinde yer alan sayaçlar, aylık olarak,

ayın ilk 4 günü içerisinde ilgili piyasa katılımcısının yetkilisinin de iştirakiyle, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından okunur ve okunan değerler PMUM'a bildirilir.

Uzlaştırma kapsamında okunması gereken sayaçların listesi, yeni kayıtlar ve kayıtların güncellenmesine bağlı olarak, PMUM tarafından aylık olarak güncellenir ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler ile TEİAŞ'ın ilgili diğer birimlerine gönderilir.

Uzlaştırma kapsamındaki sayaç üzerinden, ilgili fatura döneminin her bir uzlaştırma dönemine ait:

- a) kWh olarak sistemden çekilen elektrik enerjisi,
  - b) kWh olarak sisteme verilen elektrik enerjisi,
- değerleri okunur.

TEİAŞ'ın ilgili birimleri ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, sayaç okumalarını belirtilen süre içerisinde bitirebilmek için hangi sayacın hangi tarihte ve hangi saatte okunacağına dair bir okuma planlaması yapar ve bu planı PMUM'a bildirir. PMUM söz konusu planları tüm piyasa katılımcılarına duyurur.

İlan edilen zaman dilimi içerisinde, iki tarafın da hazır bulunması ve sayaç okumalarına katılması halinde, okuma tutanağı tarafların temsilcileri tarafından müştereken hazırlanır ve imza altına alınır.

Piyasa katılımcısının yetkilisinin veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi ve/veya TEİAŞ yetkilisinin sayaç okuma işlemine zamanında katılmaması durumunda, hazır bulunan diğer taraf temsilcisi ya da temsilcileri tarafından sayaç okunur ve okuma tutanağı hazırlanır. Hazır bulunanlarca imzalanan tutanak, her ayın en geç 4 üncü günü yazılı ve elektronik ortamda PMUM'a ve okuma işlemine katılmayan tarafa gönderilir.

Sayaç okuma işlemine, ilan edilen zaman dilimi içerisinde ilgili tarafların hiçbirinin katılmaması ve/veya hazır bulunanlarca imzalanan tutanağın ayın 4 üncü gününe kadar PMUM'a yazılı ve elektronik ortamda gönderilmemesi durumunda ve/veya gönderilen okuma tutanağında herhangi bir uzlaştırma dönemine ilişkin değer eksik olması halinde, bir önceki fatura döneminin ilgili uzlaştırma dönemlerine ait veri-çekiş değerleri ilgili fatura dönemi için esas alınır.

TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler ile piyasa katılımcısının yetkilisinin iki ayrı ve birbirinden farklı değerler içeren okuma tutanakları ayın 4 üncü gününe kadar PMUM'a yazılı ve elektronik ortamda göndermesi halinde, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından bildirilen veri-çekiş değerleri geçerli sayılır.

Veri-Çekiş Değerlerinin Doğrulanması veya Düzeltilmesi

Madde 53- PMUM, tarafların itirazlarına ya da düzeltmelerine olanak tanımak amacıyla, uzlaştırmaya esas veri-çekiş değerlerini, tarafların PMUM'da kayıtlı elektronik posta adreslerine gönderir. Bu işlem, gerekmesi halinde faks mesajı ile de gerçekleştirilebilir.

Her ayın ilk 10 günü içerisinde, tutanakta yer alan değerlere taraflardan hiçbirinin yazılı olarak itiraz etmemesi halinde, tutanaktaki değerler; TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiden yazılı ve elektronik ortamda bir düzeltme gelmesi halinde ise, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiden gelen düzeltme tutanağında yer alan düzeltilmiş veri-çekiş değerleri, ilgili fatura dönemi için geçerli olur.

Piyasa katılımcısının düzeltme bildiriminde bulunmak istemesi halinde, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi ile mutabık kalınması ve ortak bir düzeltme tutanağının gönderilmesi esastır.

Her ayın 10 uncu gününden sonra PMUM'a gönderilen düzeltme tutanakları, söz konusu aya ilişkin uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz, PMUM'a ulaştığı aya ilişkin uzlaştırma hesaplamalarına katılır.

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Miktarlarının Hesaplanması

Madde 54- Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ait veriş-çekiş miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$UEVM_{b,u} = İSVM_{b,u} \times (1 - İSKK_u) \quad (1a)$$

$$UEÇM_{b,u} = İSÇM_{b,u} \quad (1b)$$

Bu formülde geçen;

$UEVM_{b,u}$ "b" uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, "u" uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarını (MWh),

$İSVM_{b,u}$ 55 inci madde uyarınca hesaplanan "b" uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, "u" uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

$İSKK_u$ 55 inci madde uyarınca hesaplanan "u" uzlaştırma dönemi için sisteme enerji veren piyasa katılımcısına uygulanacak İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,

$UEÇM_{b,u}$ "b" uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, "u" uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarını (MWh),

$İSÇM_{b,u}$ 55 inci madde uyarınca hesaplanan "b" uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, "u" uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),

ifade eder.

İletim Sistemi Kayıp Katsayısının Hesaplanması

Madde 55- Bir uzlaştırma dönemi için İletim Sistemi Kayıp Katsayısı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$İSKK_u = \frac{\sum_{b=1}^n İSVM_{b,u} - \sum_{b=1}^n İSÇM_{b,u}}{\sum_{b=1}^n İSVM_{b,u}} \quad (2a)$$

$$İSVM_{b,u} = \sum_{m=1}^x \left[\ddot{O}VD_{m,u} \times (1 - TKK_m) \times (1 - HKK_m) \times (-1)^k \right] \quad (2b)$$

$$\dot{I}S\dot{C}M_{b,u} = \sum_{m=1}^x \left[\frac{\ddot{O}\dot{C}D_{m,u}}{(1 - TKK_m) \times (1 - HKK_m) \times (1 - DKK_m)} \times (-1)^k \right] \quad (2c)$$

Bu formülde geçen;

- $\dot{I}SKK_u$ sisteme enerji veren uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine “u” uzlaştırma dönemi için uygulanacak olan İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,
- $\dot{I}SVM_{b,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımına göre hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),
- $\dot{I}S\dot{C}M_{b,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımına göre hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),
- n toplam uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,
- $\ddot{O}VD_{m,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sisteminin “u” uzlaştırma dönemi için Ölçülen Veriş Değerini (MWh),
- TKK_m “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan Transformatör Kayıp Katsayısını,
- HKK_m “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan Hat Kayıp Katsayısını,
- DKK_m “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan Dağıtım Kayıp Katsayısını,
- x “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonunda yer alan ölçüm sistemi sayısını,
- k “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan 0 ya da 1 değerleri olan katsayıyı,
- $\ddot{O}\dot{C}D_{m,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sisteminin “u” uzlaştırma dönemi için Ölçülen Çekiş Değerini (MWh),

ifade eder.

Dengeleme Biriminin İletim Sistemine Veriş-Çekiş Miktarlarının Hesaplanması

Madde 56- Bir dengeleme biriminin saatlik iletim sistemine veriş ve iletim sisteminden çekiş miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\dot{I}SVM_{t,s} = \sum_{m=1}^n \ddot{O}VD_{m,s} \times (1 - TKK_m) \times (1 - HKK_m) \quad (3a)$$

$$İSÇM_{t,s} = \sum_{m=1}^n \left[\frac{ÖÇD_{m,s}}{(1 - TKK_m) \times (1 - HKK_m) \times (1 - DKK_m)} \right] \quad (3b)$$

Bu formülde geçen;

İSVM _{t,s}	“t” dengeleme biriminin saatlik İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),
ÖVD _{m,s}	“t” dengeleme biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sisteminin saatlik Ölçülen Veriş Değerini (MWh),
TKK _m	“t” dengeleme biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan Transformator Kayıp Katsayısını,
HKK _m	“t” dengeleme biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan Hat Kayıp Katsayısını,
DKK _m	“t” dengeleme biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sistemine uygulanan Dağıtım Kayıp Katsayısını,
n	“t” dengeleme biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonunda yer alan ölçüm sistemi sayısını,
İSÇM _{t,s}	“t” dengeleme biriminin saatlik İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),
ÖÇD _{m,s}	“t” dengeleme biriminin ölçüm sistemi konfigürasyonu tanımında yer alan “m” ölçüm sisteminin saatlik Ölçülen Çekiş Değerini (MWh),

ifade eder.

ALTINCI KISIM Uzlaştırma

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Fatura Dönemi

Madde 57- Fatura dönemi, bir takvim ayının ilk günü saat 00:⁰⁰’da başlayıp, aynı ayın son günü saat 24:⁰⁰’de biten süreyi kapsar.

Uzlaştırma Dönemleri

Madde 58- Bir fatura dönemi üç uzlaştırma döneminden oluşur. Bu uzlaştırma dönemleri;

- 06.⁰⁰ – 17.⁰⁰,
- 17.⁰⁰ – 22.⁰⁰,
- 22.⁰⁰ – 06.⁰⁰,

saatleri arasında karşılık gelen; gündüz, puant ve gece zaman dilimlerini içerir.

Veri Gereksinimleri

Madde 59- Uzlaştırma hesaplamalarında;

- a) Her bir dengeleme biriminin bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait yük alma ve yük atma teklif fiyatları,
  - b) Bir fatura dönemi için dengeleme birimi bazında KGÜP ve MKÜD değerleri,
  - c) Bir fatura dönemi içerisinde her bir dengeleme birimine verilen yük alma veya yük atma talimatları,
  - d) Bir fatura dönemi içerisinde her bir dengeleme biriminin hedef yük değerleri,
  - e) Her bir dengeleme biriminin bir fatura dönemine ait saatlik iletim sistemine veriş ve/veya çekiş miktarları ile saatlik uzlaştırmaya esas veriş ve/veya çekiş miktarları,
  - f) Her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için, bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait uzlaştırmaya esas veriş ve/veya çekiş miktarları,
  - g) Her bir piyasa katılımcısının bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait ikili anlaşma bildirim miktarları,
- dikkate alınır.

Birinci fıkranın;

- a) (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan veriler MYTM tarafından,
  - b) (e) ve (f) bentlerinde yer alan verilerin hesaplanabilmesi için gerekli ölçüm sistemleri ölçüm değerleri TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından,
  - c) (g) bendinde yer alan veriler piyasa katılımcıları tarafından,
- sağlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kabul Edilen Yük Alma ve/veya Yük Atma Tekliflerine İlişkin Tutarların Hesaplanması

Saatlik Sistem Marjinal Fiyatının Hesaplanması

Madde 60- Saatlik Sistem Marjinal Fiyatı (SMF_s), saatlik sistem enerji denge durumuna bağlı olarak aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

Söz konusu saat içerisinde $\sum_{t=1}^n KEYALM_{t,s}^0 > \sum_{t=1}^m KEYATM_{t,s}^0$ ise

Sistemde enerji açığı olduğundan,

$$SMF_s = \max(YAL1_{t,s}^0, YAL2_{t,s}^0) \quad \forall YAL1_{t,s}^0; YAL2_{t,s}^0 \text{ için } t=1,2,..n \quad (4a)$$

Söz konusu saat içerisinde $\sum_{t=1}^n KEYALM_{t,s}^0 < \sum_{t=1}^m KEYATM_{t,s}^0$ ise

Sistemde enerji fazlası olduğundan,

$$SMF_s = \min(YAT1_{t,s}^0, YAT2_{t,s}^0) \quad \forall YAT1_{t,s}^0; YAT2_{t,s}^0 \text{ için } t=1,2,..m \quad (4b)$$

Söz konusu saat içerisinde $\sum_{t=1}^n KEYALM_{t,s}^0 = \sum_{t=1}^m KEYATM_{t,s}^0$ ise

Sistem dengede olduğundan,

$$SMF_s = \frac{\max(YAL1_{t,s}^0, YAL2_{t,s}^0) + \min(YAT1_{t,s}^0, YAT2_{t,s}^0)}{2}$$

$$\forall YAL1_{t,s}^0; YAL2_{t,s}^0; YAT1_{t,s}^0; YAT2_{t,s}^0 \text{ için } t=1,2,\dots,n, \dots m \quad (4c)$$

Söz konusu saat içerisinde kabul edilen tüm yük alma ve yük atma tekliflerinin etiket değeri 1 (bir) olduğu durumda,

$$SMF_s = 0 \text{ olur.} \quad (4d)$$

Bu formülde geçen;

$KEYALM_{t,s}^0$ 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, etiket değeri 0 (sıfır) olan toplam saatlik kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),

$KEYATM_{t,s}^0$ 66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, etiket değeri 0 (sıfır) olan toplam saatlik kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),

n “s” saat içerisinde yük alma teklifleri etiket değeri 0 (sıfır) olarak kabul edilen dengeleme birimi sayısını,

m “s” saat içerisinde yük atma teklifleri etiket değeri 0 (sıfır) olarak kabul edilen dengeleme birimi sayısını,

SMFs “s” saat için Saatlik Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$YAL1_{t,s}^0$ “s” saat içerisinde etiket değeri 0 (sıfır) olarak kabul edilen yük alma teklif miktarı bulunan, “t” dengeleme biriminin 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar yük almak için geçerli, saatlik yük alma teklif fiyatını (TL/MWh),

$YAL2_{t,s}^0$ “s” saat içerisinde etiket değeri 0 (sıfır) olarak kabul edilen yük alma teklif miktarı bulunan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde yük almak için geçerli, saatlik yük alma teklif fiyatını (TL/MWh),

$YAT1_{t,s}^0$ “s” saat içerisinde etiket değeri 0 (sıfır) olarak kabul edilen yük atma teklif miktarı bulunan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar yük atmak için geçerli, saatlik yük atma teklif fiyatını (TL/MWh),

$YAT2_{t,s}^0$ “s” saat içerisinde etiket değeri 0 (sıfır) olarak kabul edilen yük atma teklif miktarı bulunan, “t” dengeleme biriminin MKÜD’e kadar yük atmak için geçerli, saatlik yük atma teklif fiyatını (TL/MWh),

ifade eder.

Kabul Edilen Yük Alma Tekliflerine İlişkin Tutarın Hesaplanması

Madde 61- Her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma döneminde verilen yük alma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KEYALT_{t,u} = \sum_{s=1}^n (KEYALM1_{t,s} \times YAF1_{t,s} + KEYALM2_{t,s} \times YAF2_{t,s}) \times (1 - İSKK_u) \quad (5)$$

Bu formülde geçen;

KEYALT_{t,u} “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminde kabul edilen yük alma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

KEYALM1_{t,s} 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar olan saatlik kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),

YAF1_{t,s} 64 üncü madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar yük alması için uygulanan saatlik yük alma fiyatını (TL/MWh),

KEYALM2_{t,s} 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde olan saatlik kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),

YAF2_{t,s} 64 üncü madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, MKÜD’ün üzerinde yük alması için uygulanan saatlik yük alma fiyatını (TL/MWh),

n “u” uzlaştırma dönemi içerisindeki saat sayısını,

İSKK_u 55 inci madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme enerji veren piyasa katılımcısına uygulanacak olan İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,

ifade eder.

Saatlik Kabul Edilen Yük Alma Teklif Miktarlarının Hesaplanması

Madde 62- Bir dengeleme biriminin saatlik kabul edilen yük alma teklif miktarları ve saatlik hedef yük miktarı aşağıdaki formüle göre 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiketli yük alma talimatları için ayrı ayrı hesaplanır:

$$KEYALM1_{t,s} = \sum_{d=1}^{60} KEYALM1_{t,d} \quad (6a)$$

$$KEYALM2_{t,s} = \sum_{d=1}^{60} KEYALM2_{t,d} \quad (6b)$$

$$KEYALM_{t,s} = KEYALM1_{t,s} + KEYALM2_{t,s} \quad (6c)$$

Bu formülde geçen;

- KEYALM1_{t,s} “t” dengeleme biriminin, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar olan saatlik kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),
- KEYALM1_{t,d} 63 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar olan dakikalık kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),
- KEYALM2_{t,s} “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde olan saatlik kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),
- KEYALM2_{t,d} 63 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde olan dakikalık kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),
- KEYALM_{t,s} “t” dengeleme biriminin, toplam saatlik kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),
- ifade eder.

Dakikalık Kabul Edilen Yük Alma Teklif Miktarlarının Hesaplanması

Madde 63– Bir dengeleme biriminin kabul edilen dakikalık yük alma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KGÜP_{t,d} \leq MKÜD_{t,d} \text{ ise}$$

$$KEYALM1_{t,d} = \max(\min(HY_{t,d} - KGÜP_{t,d}, MKÜD_{t,d} - KGÜP_{t,d}); 0) / 60 \quad (7a)$$

$$KEYALM2_{t,d} = \max(HY_{t,d} - MKÜD_{t,d}, 0) / 60 \quad (7b)$$

$$KGÜP_{t,d} > MKÜD_{t,d} \text{ ise}$$

$$KEYALM1_{t,d} = 0 \quad (7c)$$

$$KEYALM2_{t,d} = \max(HY_{t,d} - KGÜP_{t,d}, 0) / 60 \quad (7d)$$

Bu formülde geçen;

- KEYALM1_{t,d} “t” dengeleme biriminin, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar olan dakikalık kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),
- KEYALM2_{t,d} “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde olan dakikalık kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),
- KGÜP_{t,d} “t” dengeleme biriminin , ilgili gün için geçerli KGÜP değerleri kullanılarak her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Kesinleşmiş Günlük Üretim Programını (MW),
- MKÜD_{t,d} “t” dengeleme biriminin, ilgili gün için geçerli MKÜD değerleri kullanılarak her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Minimum Kararlı Üretim Düzeyini (MW),
- HY_{t,d} “t” dengeleme biriminin, ilgili talimat kapsamında bildirilen hedef yük değerleri kullanılarak, her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Hedef Yükünü (MW),

ifade eder.

Saatlik Yük Alma Fiyatlarının Belirlenmesi

Madde 64- Bir fatura dönemi için, her bir dengeleme birimine, her bir saat için verilen yük alma talimatlarına ilişkin olarak uygulanacak saatlik yük alma fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

Sistemde enerji açığı olduğu durumda,

$$YAL1_{t,s} \leq SMF_s \quad \text{ise} \quad YAF1_{t,s} = SMF_s \quad (8a)$$

$$YAL2_{t,s} \leq SMF_s \quad \text{ise} \quad YAF2_{t,s} = SMF_s \quad (8b)$$

$$YAL1_{t,s} > SMF_s \quad \text{ise} \quad YAF1_{t,s} = YAL1_{t,s} \quad (8c)$$

$$YAL2_{t,s} > SMF_s \quad \text{ise} \quad YAF2_{t,s} = YAL2_{t,s} \quad (8d)$$

Sistem enerji dengede ve/veya sistemde enerji fazlası olduğu durumlarda,

$$YAF1_{t,s} = YAL1_{t,s} \quad (8e)$$

$$YAF2_{t,s} = YAL2_{t,s} \quad (8f)$$

Bu formülde geçen;

$YAL1_{t,s}$ “t” dengeleme biriminin 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar yük almak için geçerli saatlik yük alma teklif fiyatını (TL/MWh),

SMF_s 60 ıncı madde uyarınca hesaplanan, Saatlik Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$YAF1_{t,s}$ “t” dengeleme birimine, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar yük alması için uygulanan saatlik yük alma fiyatını (TL/MWh),

$YAL2_{t,s}$ “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde yük almak için geçerli saatlik yük alma teklif fiyatını (TL/MWh),

$YAF2_{t,s}$ “t” dengeleme birimine, MKÜD’ün üzerinde yük alması için uygulanan saatlik yük alma fiyatını (TL/MWh),

ifade eder.

Kabul Edilen Yük Atma Tekliflerine İlişkin Tutarının Hesaplanması

Madde 65- Her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma döneminde verilen yük atma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KEYATT_{t,u} = \sum_{s=1}^n (KEYATM1_{t,s} \times YTF1_{t,s} + KEYATM2_{t,s} \times YTF2_{t,s}) \times (1 - İSKK_u) \quad (9)$$

Bu formülde geçen;

KEYATT _{t,u}	“t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminde kabul edilen yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
KEYATM1 _{t,s}	66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan saatlik kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),
YTF1 _{t,s}	68 inci madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar yük atması için uygulanan yük atma fiyatını (TL/MWh),
KEYATM2 _{t,s}	66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’e kadar olan saatlik kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),
YTF2 _{t,s}	68 inci madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, MKÜD’e kadar yük atması için uygulanan yük atma fiyatını (TL/MWh),
n	“u” uzlaştırma dönemi içerisindeki saat sayısını,
İSKK _u	55 inci madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme enerji veren piyasa katılımcısına uygulanacak olan İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,

ifade eder.

Saatlik Kabul Edilen Yük Atma Teklif Miktarlarının Hesaplanması

Madde 66- Bir dengeleme biriminin saatlik kabul edilen yük atma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiketli yük alma talimatları için ayrı ayrı hesaplanır:

$$KEYATM1_{t,s} = \sum_{d=1}^{60} KEYATM1_{t,d} \quad (10a)$$

$$KEYATM2_{t,s} = \sum_{d=1}^{60} KEYATM2_{t,d} \quad (10b)$$

$$KEYATM_{t,s} = KEYATM1_{t,s} + KEYATM2_{t,s} \quad (10c)$$

Bu formülde geçen;

KEYATM1 _{t,s}	“t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan saatlik kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),
KEYATM1 _{t,d}	67 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan dakikalık kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),
KEYATM2 _{t,s}	“t” dengeleme biriminin, MKÜD’e kadar olan saatlik kabul edilen yük atma teklifi miktarını (MWh),
KEYATM2 _{t,d}	67 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’e kadar olan dakikalık kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),
KEYATM _{t,s}	“t” dengeleme biriminin, saatlik toplam kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),

ifade eder.

Dakikalık Kabul Edilen Yük Atma Teklif Miktarlarının Hesaplanması

Madde 67- Bir dengeleme biriminin dakikalık kabul edilen yük atma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KGÜP_{t,d} \geq MKÜD_{t,d} \text{ ise}$$

$$KEYATM1_{t,d} = \max (MKÜD_{t,d} - HY_{t,d}, 0) / 60 \quad (11a)$$

$$KEYATM2_{t,d} = \max(\min (KGÜP_{t,d} - HY_{t,d}, KGÜP_{t,d} - MKÜD_{t,d}); 0) / 60 \quad (11b)$$

$$KGÜP_{t,d} < MKÜD_{t,d} \text{ ise}$$

$$KEYATM1_{t,d} = \max(KGÜP_{t,d} - HY_{t,d}; 0) / 60 \quad (11c)$$

$$KEYATM2_{t,d} = 0 \quad (11d)$$

Bu formülde geçen;

KEYATM1_{t,d} “t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan dakikalık kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),

KEYATM2_{t,d} “t” dengeleme biriminin, MKÜD’e kadar olan dakikalık kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),

KGÜP_{t,d} “t” dengeleme biriminin , ilgili gün için geçerli KGÜP değerleri kullanılarak her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Kesinleşmiş Günlük Üretim Programını (MW),

MKÜD_{t,d} “t” dengeleme biriminin, ilgili gün için geçerli MKÜD değerleri kullanılarak her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Minimum Kararlı Üretim Düzeyini (MW),

HY_{t,d} “t” dengeleme biriminin, ilgili talimat kapsamında bildirilen hedef yük değerleri kullanılarak, her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Hedef Yükünü (MW),

ifade eder.

Yük Atma Fiyatlarının Belirlenmesi

Madde 68- Bir fatura dönemi için, her bir dengeleme birimine, her bir saat için verilen yük atma talimatlarına ilişkin olarak uygulanacak fiyat aşağıdaki formüle göre belirlenir:

Sistemde enerji fazlası olduğu durumda,

$$YAT1_{t,s} \geq SMF_s \quad \text{ise} \quad YTF1_{t,s} = SMF_s \quad (12a)$$

$$YAT2_{t,s} \geq SMF_s \quad \text{ise} \quad YTF2_{t,s} = SMF_s \quad (12b)$$

$$YAT1_{t,s} < SMF_s \quad \text{ise} \quad YTF1_{t,s} = YAT1_{t,s} \quad (12c)$$

$$\text{Eğer } YAT2_{t,s} < SMF_s \text{ ise } YTF2_{t,s} = YAT2_{t,s} \quad (12d)$$

Sistem enerji dengede ve/veya sistemde enerji açığı olduğu durumda,

$$YTF1_{t,s} = YAT1_{t,s} \quad (12e)$$

$$YTF2_{t,s} = YAT2_{t,s} \quad (12f)$$

Bu formülde geçen;

$YAT1_{t,u}$ “t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar yük atmak için geçerli saatlik yük atma teklif fiyatını (TL/MWh),

$YTF1_{t,s}$ “t” dengeleme birimine, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar yük atması için uygulanan saatlik yük atma fiyatını (TL/MWh),

$YAT2_{t,s}$ “t” dengeleme biriminin, MKÜD’e kadar yük atmak için geçerli saatlik yük atma teklif fiyatını (TL/MWh),

SMF_s 60 ıncı Madde uyarınca hesaplanan, Saatlik Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$YTF2_{t,s}$ “t” dengeleme birimine, MKÜD’e kadar yük atması için uygulanan saatlik yük atma fiyatını (TL/MWh),

ifade eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sistem Dengesizlik Fiyatının Hesaplanması

Sistem Dengesizlik Fiyatının Hesaplanması

Madde 69- Bir fatura dönemi içindeki her bir uzlaştırma dönemi için Sistem Dengesizlik Fiyatı (TL/MWh) aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SDF_u = \frac{\sum_{s=1}^n \left(SMF_s \times \sum_{t=1}^m KEYM_{t,s}^0 \right)}{\sum_{s=1}^n \sum_{t=1}^m KEYM_{t,s}^0} \quad (13)$$

Bu formülde geçen;

SDF_u Bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için Sistem Dengesizlik Fiyatını (TL/MWh),

SMF_s 60 ıncı madde uyarınca hesaplanan, Saatlik Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$KEYM_{t,s}^0$ 70 inci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, sistem marjinal fiyatını belirleyen üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile aynı yönde ve etiket değeri 0 (sıfır) olan, saatlik kabul edilen yük teklif miktarını (MWh),

n “u” uzlaştırma dönemi içerisindeki saat sayısını,

m “u” uzlaştırma dönemi içerisindeki sistem marjinal fiyatını belirleyen üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile aynı yönde ve etiket değeri 0 (sıfır) olarak yük alma veya yük atma teklifi “s” saat içerisinde kabul edilen dengeleme birimi sayısını,
ifade eder.

Saatlik Kabul Edilen Yük Teklif Miktarının Belirlenmesi

Madde 70- Bir dengeleme biriminin sistem marjinal fiyatını belirleyen üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi ile aynı yönde ve etiket değeri 0 (sıfır) olarak bir saat içerisinde kabul edilen yük teklif miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

Sistemde enerji açığı olduğu durumda,

$$KEYM_{t,s}^0 = KEYALM_{t,s}^o \quad (14a)$$

Sistemde enerji fazlası olduğu durumda,

$$KEYM_{t,s}^0 = KEYATM_{t,s}^o \quad (14b)$$

Sistem dengede olduğu durumda,

$$KEYM_{t,s}^0 = KEYALM_{t,s}^o + KEYATM_{t,s}^o \quad (14c)$$

Bu formülde geçen;

$KEYM_{t,s}^0$ “t” dengeleme biriminin, sistem marjinal fiyatını belirleyen üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile aynı yönde ve etiket değeri 0 (sıfır) olan, saatlik kabul edilen teklif miktarını (MWh),

$KEYALM_{t,s}^o$ 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, etiket değeri 0 (sıfır) olan, toplam saatlik kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),

$KEYATM_{t,s}^o$ 68 inci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, etiket değeri 0 (sıfır) olan, toplam saatlik kabul edilen yük alma teklif miktarını (MWh),

ifade eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yerine Getirilmeyen Yük Alma ve/veya Yük Atma Talimatları Ücreti

Yerine Getirilmeyen Yük Alma Talimatları Ücreti

Madde 71- Her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TEYALT_{t,u} = \left[\sum_{s=1}^n (TEYALM1_{t,s}) \times \max(YAF1_{t,s} - SDF_u, 0) + \sum_{s=1}^n (TEYALM2_{t,s}) \times \max(YAF2_{t,s} - SDF_u, 0) \right] \times (1 - İSKK_u) \quad (15)$$

Bu formülde geçen;

- TEYALT_{t,u} Bir fatura dönemi için, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
- TEYALM1_{t,s} 74 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar olan yerine getirilmeyen yük alma talimat miktarını (MWh),
- YAF1_{t,s} 64 üncü madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, 0 (sıfır) MW’dan MKÜD’e kadar yük alması için uygulanan saatlik yük alma fiyatını (TL/MWh),
- TEYALM2_{t,s} 72 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki, MKÜD’ün üzerinde olan yerine getirilmeyen yük alma talimat miktarını (MWh),
- YAF2_{t,s} 64 üncü madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, MKÜD’ün üzerinde yük alması için uygulanan saatlik yük alma fiyatını (TL/MWh),
- SDF_u 69 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için Sistem Dengesizlik Fiyatını (TL/MWh),
- n “u” uzlaştırma dönemi içerisindeki saat sayısını,
- İSKK_u 55 inci madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme enerji veren piyasa katılımcısına uygulanacak olan İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,

ifade eder.

MKÜD’ün Üzerinde Olan Yerine Getirilmeyen Saatlik Yük Alma Talimat Miktarının Hesaplanması

Madde 72- Bir fatura dönemi için, her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde Minimum Kararlı Üretim Düzeyi’nin üzerinde olan yerine getirilmeyen saatlik yük alma talimat miktarı, aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TEYALM2_{t,s} = \min (TEYALM_{t,s}, KEYALM2_{t,s}) \quad (16)$$

Bu formülde geçen;

- TEYALM2_{t,s} “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki MKÜD’ün üzerinde olan yerine getirilmeyen yük alma talimatları miktarını (MWh),
- TEYALM_{t,s} 73 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki toplam yerine getirilmeyen yük alma talimatları miktarını (MWh),

KEYALM_{2,t,s} 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’ün üzerinde olan saatlik kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),

ifade eder.

Toplam Yerine Getirilmeyen Saatlik Yük Alma Talimatları Miktarının Hesaplanması

Madde 73- Bir fatura dönemi için her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen saatlik yük alma talimatları miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TEYALM_{t,s} = \min(\max(HYM_{t,s} - İSVM_{t,s}, 0), KEYALM_{t,s}) \quad (17a)$$

$$HYM_{t,s} = \sum_{d=1}^{60} HY_{t,d} / 60 \quad (17b)$$

Bu formülde geçen;

TEYALM_{t,s} “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki toplam yerine getirilmeyen yük alma talimatları miktarını (MWh),

HYM_{t,s} “t” dengeleme biriminin ilgili talimat kapsamında hesaplanan saatlik hedef yük miktarını (MWh),

HY_{t,d} “t” dengeleme biriminin, ilgili talimat kapsamında bildirilen hedef yük değerleri kullanılarak, her bir dakika için doğrusal enterpolasyon ile hesaplanmış, “d” dakikasındaki Dakikalık Hedef Yükünü (MW),

İSVM_{t,s} 56 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, saatlik İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

KEYALM_{t,s} 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki toplam kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),

ifade eder.

MKÜD’ün Altında Olan Yerine Getirilmeyen Saatlik Yük Alma Talimat Miktarının Hesaplanması

Madde 74- Bir fatura dönemi için her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde Minimum Kararlı Üretim Düzeyi’nin altında olan yerine getirilmeyen saatlik yük alma talimatları miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır :

$$TEYALM1_{t,s} = \max(TEYALM_{t,s} - KEYALM2_{t,s}, 0) \quad (18)$$

Bu formülde geçen;

TEYALM1_{t,s} “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki MKÜD’ün altında olan yerine getirilmeyen yük alma talimat miktarını (MWh),

TEYALM_{t,s} 73 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki toplam yerine getirilmeyen yük alma talimatları miktarını (MWh),

KEYALM_{2,t,s} 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki toplam kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh), ifade eder.

Yerine Getirilmeyen Yük Atma Talimatları Ücreti

Madde 75- Her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TEYATT_{t,u} = \left[\sum_{s=1}^n (TEAYATM1_{t,s}) \times \max(SDF_u - YTF1_{t,s}, 0) + \sum_{s=1}^n (TEAYATM2_{t,s}) \times \max(SDF_u - YTF2_{t,s}, 0) \right] \times (1 - İSKK_u) \quad (19)$$

Bu formülde geçen;

- TEYATT_{t,u} Bir fatura dönemi için her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
- TEYATM_{1,t,s} 76 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “s” saatindeki MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan yerine getirilmeyen yük atma talimatları miktarını (MWh),
- YTF_{1,t,s} 68 inci madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar yük atması için uygulanan saatlik yük atma fiyatını (TL/MWh),
- SDF_u 69 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için Sistem Dengesizlik Fiyatını (TL/MWh),
- TEYATM_{2,t,s} 78 inci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki MKÜD’e kadar olan yerine getirilmeyen yük atma talimat miktarını (MWh),
- YTF_{2,t,s} 68 inci madde uyarınca belirlenen, “t” dengeleme birimine, MKÜD’e kadar yük atması için uygulanan saatlik yük atma fiyatını (TL/MWh),
- n “u” uzlaştırma dönemi içerisindeki saat sayısını,
- İSKK_u 55 inci madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme enerji veren piyasa katılımcısına uygulanacak olan İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,
- ifade eder.

MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a Kadar Yerine Getirilmeyen Saatlik Yük Atma Talimatları Miktarının Hesaplanması

Madde 76- Bir fatura dönemi için her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde Minimum Kararlı Üretim Düzeyi’nden 0 (sıfır) MW’a kadar yerine getirilmeyen saatlik yük atma talimat miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır :

$$TEYATM1_{t,s} = \min(TEYATM_{t,s}, KEYATM1_{t,s}) \quad (20)$$

Bu formülde geçen;

$TEYATM1_{t,s}$ “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saati için MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan yerine getirilmeyen yük atma talimat miktarını (MWh)

$TEYATM_{t,s}$ 77 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki toplam yerine getirilmeyen yük atma talimatları miktarını (MWh)

$KEYATM1_{t,s}$ 66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan saatlik kabul edilen yük atma teklif miktarını (MWh),

ifade eder.

Toplam Yerine Getirilmeyen Saatlik Yük Atma Talimatları Miktarının Hesaplanması

Madde 77- Bir fatura dönemi için her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen saatlik yük atma talimatları miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TEYATM_{t,s} = \min(\max(\dot{I}SVM_{t,s} - HYM_{t,s}, 0), KEYATM_{t,s}) \quad (21)$$

Bu formülde geçen;

$TEYATM_{t,s}$ “t” dengeleme biriminin toplam yerine getirilmeyen saatlik yük atma talimatları miktarını (MWh),

$\dot{I}SVM_{t,s}$ 56 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin saatlik İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

$HYM_{t,s}$ 62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin ilgili talimat kapsamında hesaplanan saatlik hedef yük miktarını (MWh),

$KEYATM_{t,s}$ 66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki toplam saatlik kabul edilen yük atma teklifi miktarını (MWh),

ifade eder.

Minimum Kararlı Üretim Düzeyi’ne Kadar Yerine Getirilmeyen Saatlik Yük Atma Talimatları Miktarının Hesaplanması

Madde 78- Bir fatura dönemi için her bir dengeleme biriminin, her bir uzlaştırma döneminde Minimum Kararlı Üretim Düzeyi’ne kadar yerine getirilmeyen saatlik yük atma talimat miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır :

$$TEYATM2_{t,s} = \max(TEYATM_{t,s} - KEYATM1_{t,s}, 0) \quad (22)$$

Bu formülde geçen;

$TEYATM2_{t,s}$ “t” dengeleme biriminin, MKÜD’e kadar olan yerine getirilmeyen saatlik yük atma talimatları miktarını (MWh)

$TEYATM_{t,s}$ 77 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, toplam yerine getirilmeyen saatlik yük atma talimatları miktarını (MWh)

KEYATM_{1,t,s} 66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, MKÜD’den 0 (sıfır) MW’a kadar olan kabul edilen saatlik yük atma teklifi miktarını (MWh),

ifade eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM Enerji Dengesizlik Tutarı

Enerji Dengesizlik Tutarının Hesaplanması

Madde 79- Bir piyasa katılımcısının her bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizliğine ilişkin olarak bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek borç veya alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$EDT_{k,u} = EDM_{k,u} \times SDF_u \quad (23)$$

Bu formülde geçen;

EDT_{k,u} Bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma döneminde “k” piyasa katılımcısının enerji dengesizliği tutarını (TL),

EDM_{k,u} 80 inci madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma döneminde “k” piyasa katılımcısının enerji dengesizliği miktarını (MWh),

SDF_u 69 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için Sistem Dengesizlik Fiyatını (TL/MWh),

ifade eder.

Bir Piyasa Katılımcısının Bir Uzlaştırma Dönemindeki Enerji Dengesizlik Miktarının Hesaplanması

Madde 80- Bir fatura dönemi için, her bir piyasa katılımcısının, her bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizlik miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$EDM_{k,u} = \sum_{b=1}^n (UEVM_{b,u} - UEÇM_{b,u}) - UEIAM_{k,u} + \left[\sum_{t=1}^m \sum_{s=1}^z (KEYATM_{t,s} - KEYALM_{t,s}) \right] \times (1 - İSKK_u) \quad (24)$$

Bu formülde geçen;

EDM_{k,u} Bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma döneminde “k” piyasa katılımcısının enerji dengesizlik miktarını (MWh),

UEVM_{b,u} 54 üncü madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısına ait “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarını (MWh),

İSKK_u 55 inci madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme enerji veren piyasa katılımcısına uygulanacak olan İletim Sistemi Kayıp Katsayısını,

$UE\dot{C}M_{b,u}$	54 üncü madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısına ait “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarını (MWh),
$UE\dot{I}AM_{k,u}$	81 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
$KEYALM_{t,s}$	62 nci madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki toplam kabul edilen yük alma teklifi miktarını (MWh),
$KEYATM_{t,s}$	66 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma döneminin, “s” saatindeki toplam kabul edilen yük atma teklifi miktarını (MWh),
n	“k” piyasa katılımcısına ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,
m	“k” piyasa katılımcısına ait dengeleme birimi sayısını,
z	“u” uzlaştırma dönemi içerisindeki saat sayısını,

ifade eder.

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarlarının Hesaplanması

Madde 81- Bir piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için uzlaştırmaya esas ikili anlaşmalarının miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$UEIAM_{k,u} = \sum_{t=1}^n UEIAB_{k,t,u} - \sum_{z=1}^m UEIAB_{z,k,u} \quad (25)$$

Bu formülde geçen;

$UE\dot{I}AM_{k,u}$	“k” piyasa katılımcısının bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
$UE\dot{I}AB_{k,t,u}$	“k” piyasa katılımcısının bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için “t” piyasa katılımcısına enerji satışı için yapılan Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimi (MWh),
$UE\dot{I}AB_{z,k,u}$	“k” piyasa katılımcısının bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için “z” piyasa katılımcısından enerji alımı için yapılan Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimi (MWh),
n	“k” piyasa katılımcısının elektrik enerjisi satışı yaptığı piyasa katılımcısı sayısını,
m	“k” piyasa katılımcısının elektrik enerjisi alışı yaptığı piyasa katılımcısı sayısını,

ifade eder.

ALTINCI BÖLÜM
Net Toplam Bakiyenin ve
Piyasa İşletim Ücretinin Dağıtılması

Net Toplam Bakiyenin Piyasa Katılımcılarına Dağıtılması

Madde 82- Bir fatura dönemi içerisinde, piyasa işletim ücreti ve tahsil edilemeyen alacaklar hariç olmak üzere, piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek alacaklar toplamının borçlar toplamına eşit olması esastır.

Bu doğrultuda,

a) Yük alma talimatlarına ve enerji fazlasına ilişkin olarak piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilen toplam alacak tutarının, piyasa katılımcılarına yük atma talimatlarına, yerine getirilmeyen talimatlara ve enerji açığına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen toplam borç tutarından fazla olması halinde, piyasa katılımcılarına borç olarak tahakkuk ettirilecek,

b) Yük atma talimatlarına, yerine getirilmeyen talimatlara ve enerji açığına ilişkin olarak piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilen toplam borç tutarının, piyasa katılımcılarına yük alma talimatlarına ve enerji fazlasına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen toplam alacak tutarından fazla olması halinde, piyasa katılımcılarına alacak olarak tahakkuk ettirilecek;

sıfır bakiye düzeltme kalemi aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SBDT_k = SBDT \times SBDK_k \quad (26)$$

Bu formülde geçen;

$SBDT_k$ Bir fatura döneminde “k” piyasa katılımcısına sıfır bakiye düzeltme kalemi olarak tahakkuk ettirilecek alacak ya da borç tutarını (TL)

$SBDT$ 83 üncü madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemine ait sıfır bakiye düzeltme tutarını (TL)

$SBDK_k$ 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, bir fatura döneminde “k” piyasa katılımcısının sıfır bakiye düzeltme katsayısını,

ifade eder.

Bir Fatura Dönemindeki Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarının Hesaplanması

Madde 83- Bir fatura dönemine ait Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarı (SBDT) aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SBDT = \sum_{k=1}^n \left[\sum_{u=1}^3 (KEYATT_{k,u} + TEYATT_{k,u} + TEYALT_{k,u} - KEYALT_{k,u} - EDT_{k,u}) + GDDK_k \right] \quad (27)$$

Bu formülde geçen;

$SBDT$ Bir fatura dönemine ait Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarını (TL),

$KEYATT_{k,u}$ 65 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma döneminde kabul edilen yük atma tekliflerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

TEYATT _{k,u}	75 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının “u” uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
TEYALT _{k,u}	71 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının “u” uzlaştırma döneminde yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
KEYALT _{k,u}	61 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının “u” uzlaştırma döneminde kabul edilen yük alma tekliflerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),
EDT _{k,u}	79 uncu madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının “u” uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizliği tutarını (TL),
GDDK _k	99 uncu madde uyarınca belirlenen, “k” piyasa katılımcısına uygulanacak geçmişe dönük düzeltme kalemi (TL),
n	toplam piyasa katılımcı sayısını,

ifade eder.

Bir Fatura Dönemindeki Sıfır Bakiye Düzeltme Katsayısının Hesaplanması

Madde 84- Bir fatura döneminde, “k” piyasa katılımcısı için Sıfır Bakiye Düzeltme Katsayısı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SBDK_k = \frac{\sum_{u=1}^3 \sum_{b=1}^n UEVM_{b,u}}{\sum_{u=1}^3 \sum_{b=1}^m UEVM_{b,u}} \quad (28)$$

Bu formülde geçen;

SBDK _k	Bir fatura döneminde “k” piyasa katılımcısının Sıfır Bakiye Düzeltme Katsayısını (%),
UEVM _{b,u}	54 üncü madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısına ait “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarını (MWh),
n	“k” piyasa katılımcısına ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,
m	toplam uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

ifade eder.

Piyasa İşletim Ücreti

Madde 85- PMUM’un yürüttüğü hizmetlere ilişkin işletme giderlerinin ve yatırım harcamalarının amortismanının karşılanması amacıyla piyasa işletim ücreti, elektrik enerjisi alım ve satımına ilişkin tutarlardan ayrı olarak tahakkuk ettirilir.

Her bir piyasa katılımcısına bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$PI\ddot{U}_k = PI\ddot{U} \times SBDK_k \quad (29)$$

Bu formülde geçen;

$PI\ddot{U}_k$	“k” piyasa katılımcısına bir fatura dönemi için Piyasa İşletim Ücretine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
$PI\ddot{U}$	Kurul tarafından belirlenen Aylık Piyasa İşletim Ücreti (TL),
$SBDK_k$	84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının Sıfır Bakiye Düzeltme Katsayısını (%),

ifade eder.

YEDİNCİ KISIM Mali Hususlar

BİRİNCİ BÖLÜM Teminatlar

Teminat

Madde 86- TEİAŞ adına PMUM, piyasa katılımcılarından, uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerine karşılık teminat alabilir.

Teminat istenmesi durumunda, gerekli teminatın sağlanamaması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kaydı ve uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini işlemleri tamamlanmaz.

Teminat Tutarının Hesaplanması

Madde 87- Her bir piyasa katılımcısının yatırması gereken teminat tutarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TT_k = RMD_k \times TO \quad (31)$$

Bu formülde geçen:

TT_k	“k” piyasa katılımcısının yatırması gereken teminat tutarını (TL),
RMD_k	88 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısına ilişkin Riske Maruz Değeri (TL),
TO	Değeri 1 olan Teminat Oranını, ifade eder.

Riske Maruz Değerin Hesaplanması

Madde 88- Her bir piyasa katılımcısına ilişkin riske maruz değer aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$RMD_k = (UEA\check{C}K_k + \sum_{u=1}^3 UEIAM_{k,u}) \times \dot{I}SDF \times \dot{I}TS \quad (32)$$

Bu formülde geçen:

RMD_k	“k” piyasa katılımcısına ilişkin Riske Maruz Değerini (TL),
---------	---

UEAÇK _k	89 uncu madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının Uzlaştırmaya Esas Aylık Çekiş Kapasitesini (MWh/ay),
UEİAM _{k,u}	81 inci madde uyarınca hesaplanan, “k” piyasa katılımcısının bir fatura dönemi içindeki “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
İSDF	Kurul tarafından belirlenen İtibari Sistem Dengesizlik Fiyatını (TL/MWh),
İTS	2.5 ay olarak kabul edilen İtibari Tahsilat Süresini (ay),

ifade eder.

Uzlaştırmaya Esas Aylık Çekiş Kapasitesinin Hesaplanması

Madde 89- Uzlaştırmaya esas aylık çekiş kapasitesi aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$UEAÇK_k = \sum_{b=1}^n UEAÇK_b \quad (33)$$

Bu formülde geçen:

UEAÇK _k	“k” piyasa katılımcısının Uzlaştırmaya Esas Aylık Çekiş Kapasitesini (MWh/ay),
UEAÇK _b	“k” piyasa katılımcısına ait “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, bağlantı gücü üzerinden belirlenen Uzlaştırmaya Esas Aylık Çekiş Kapasitesini (MWh/ay),
n	“k” piyasa katılımcısına ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

ifade eder.

Teminat Olarak Kabul Edilebilecek Değerler

Madde 90- Teminat olarak kabul edilebilecek değerler aşağıda belirtilmiştir:

- Tedavüldeki Türk parası,
- Türkiye’de faaliyet gösteren bankalar ve özel finans kurumları tarafından bankacılık alanına ilişkin mevzuata uygun olarak verilen kesin ve süresiz teminat mektupları,
- Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler,
- Bankacılık mevzuatına göre Türkiye’de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankalar ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların veya özel finans kurumlarının düzenleyecekleri kesin ve süresiz teminat mektupları.

Bu maddenin (c) bendinde belirtilen senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden, nominal değere faiz dahil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

Verilen teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Teminatlarla ilgili tüm masraflar ilgili piyasa katılımcısı tarafından karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirimler, Faturalama, Ödemeler, Ödemenin Yapılmaması

Uzlaştırma Bildirimleri

Madde 91- Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının her fatura dönemi için PMUM'a ödeyeceği ya da PMUM tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren uzlaştırma bildirimini, fatura dönemini takip eden ayın 11 inci gününe kadar piyasa katılımcılarına gönderilir.

Uzlaştırma sonucunda PMUM tarafından yapılan bildirimlerde yer alan tutarlar içerisinde mevzuat gereği olan vergi ve harçlar yer alır.

PMUM tarafından piyasa katılımcılarına gönderilen bildirimler aşağıda yer alan kalemleri içerir:

- a) Uzlaştırma dönemi bazında kabul edilen yük alma tekliflerine ilişkin alacak dökümü,
- b) Uzlaştırma dönemi bazında kabul edilen yük atma tekliflerine ilişkin borç dökümü,
- c) Uzlaştırma dönemi bazında yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin borç dökümü,
- d) Uzlaştırma dönemi bazında yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin borç dökümü,
- e) Uzlaştırma dönemi bazında enerji fazlasına ilişkin alacak dökümü,
- f) Uzlaştırma dönemi bazında enerji açığına ilişkin borç dökümü,
- g) Geçmişe dönük düzeltme kalemi,
- h) Sıfır bakiye düzeltme kalemi,
- i) Tahsil edilemeyen alacaklar payı,
- j) Piyasa işletim ücreti.

Uzlaştırma Bildirimlerine İlişkin Düzeltmeler

Madde 92- Piyasa katılımcılarının uzlaştırma bildirimlerinde tespit ettikleri maddi hatalara ilişkin itirazlarının, ilgili fatura dönemine ait işlemler kapsamında değerlendirmeye alınabilmesi için, söz konusu itirazın bildirim yapıldığı ayın 14 üncü günü saat 16:00'ya kadar yapılması gerekir. İtirazların PMUM tarafından ayın 18 inci günü 16:00'ya kadar uygun bulunması halinde, faturalar düzeltilmiş bildirim miktarları esas alınarak düzenlenir. İtirazların ayın 18 inci günü saat 16:00'ya kadar sonuçlandırılmaması halinde 98 inci maddedeki süreç uygulanır. İtirazın uygun bulunmaması durumunda da, bu süre içerisinde piyasa katılımcısına bilgi verilir.

Faturalama

Madde 93- PMUM, bildirim yapıldığı ayın 18 inci gününe kadar, geçerli bildirimde veya bildirimde yapılan itirazın kabul edildiği hallerde düzeltilmiş tutarlara göre düzenlenen faturayı ödeme yapacak piyasa katılımcılarına gönderir.

Ödeme yapılacak piyasa katılımcıları, bildirim yapıldığı ayın 18 inci gününe kadar, geçerli bildirimde veya bildirimde yapılan itirazın kabul edildiği hallerde düzeltilmiş tutarlara göre düzenlenen faturayı PMUM'a gönderir.

Ödeme ve Tahsilat

Madde 94- Piyasa katılımcılarına uzlaştırmaya ilişkin iletilen faturaların bedelleri, piyasa katılımcıları tarafından PMUM'a fatura tebliğ tarihini takip eden 5 gün içerisinde ödenir.

Piyasa katılımcıları tarafından PMUM'a iletilen faturaların bedelleri, PMUM tarafından piyasa katılımcılarına fatura, tebliğ tarihini takip eden 7 gün içerisinde ödenir.

Ödemenin Yapılmaması

Madde 95- Piyasa katılımcısının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden 5 gün içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci Maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı günlük olarak hesaplanarak uygulanır.

Piyasa katılımcısının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden 15 gün içerisinde ödememesi halinde, piyasa katılımcısının temerrüt durumuna düştüğü kabul edilir. Temerrüt durumuna düşen piyasa katılımcısına ilişkin olarak, yasal yollar saklı kalmak üzere aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Piyasa katılımcısının yatırmış olduğu teminat son ödeme gününü takip eden iş günü saat 14.⁰⁰'e kadar ödenmeyen fatura tutarı kadar PMUM tarafından kullanılarak borçlarına mahsup edilir,

b) Piyasa katılımcısına, ödenmeyen fatura tutarı kadar PMUM tarafından kullanılan teminatın başlangıç teminatı seviyesine kadar tamamlanması uyarısı yapılarak faturayı takip eden ayın 5'ine kadar teminatını tamamlaması istenir.

Yukarıdaki yer alan uyarıya rağmen, piyasa katılımcısının teminatını tamamlamaması durumunda, söz konusu piyasa katılımcısı ile ilgili olarak;

a) Temerrüde düşen piyasa katılımcısı hakkında ivedilikle Kuruma bilgi verilir,

b) Temerrüde düşen piyasa katılımcısının satıcı olduğu uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri iptal edilir ve ilgili taraflara bilgi verilir,

c) Temerrüde düşen piyasa katılımcısının adına kayıtlı serbest tüketicilerin kayıtları silinir ve ilgili serbest tüketicilere bilgi verilir,

d) Fatura tutarını aşan teminat tutarının artan kısmı piyasa katılımcısına iade edilir,

e) Teminat tutarının piyasa katılımcısının PMUM'a olan tüm muaccel borçlarını karşılamaması durumunda, eksik olan kısım diğer piyasa katılımcılarına sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında yansıtılır,

f) Teminat tutarı üzerinden tahsil edilemeyen alacaklar için gecikme zammı hesaplanmasına devam edilir ve tahsilat için yasal yollara başvurulur,

g) Tahsil edilemeyen ve diğer piyasa katılımcılarına yansıtılan alacakların, ileri bir tarihte tahsil edilmesi halinde; tahsil edilen tutar, piyasa katılımcılarına sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında yansıtılır.

Teminatların İadesi

Madde 96- Piyasa katılımcısının, PMUM'a vermiş olduğu teminatların toplam miktarının, piyasa katılımcısına ilişkin toplam riske maruz değerden büyük olması durumunda, piyasa katılımcısının toplam teminat miktarı ile toplam riske maruz değeri arasındaki farkı geçmeyecek miktardaki teminat, piyasa katılımcısının talebi üzerine, PMUM tarafından piyasa katılımcısına iade edilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Diğer Hükümler

Piyasa Katılımcılarına Sağlanacak Bilgiler

Madde 97- Piyasa faaliyetlerine ilişkin tüm bilgilerin PMUM tarafından mümkün olan en kısa sürede piyasa katılımcılarına duyurulması esastır. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yer alan ticari sır niteliğini taşıyan hususlar bu hükmün kapsamı dışındadır.

İtirazlar

Madde 98- Piyasa katılımcıları, herhangi bir fatura dönemine ilişkin ödeme bildirimlerine ya da faturalara ilişkin itirazda bulunabilirler. Fatura itiraz başvuruları, faturanın tebliğ tarihini izleyen 8 gün içerisinde PMUM'a yazılı olarak yapılır. Piyasa katılımcılarının itiraz başvurularında, itiraz sebeplerini belirtmeleri zorunludur.

Ödeme bildirimlerine ve/veya faturalara itirazda bulunulması ödeme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

PMUM, yapılan itirazın sebebine göre; itirazın veriş-çekiş ölçüm değerlerine ilişkin olması halinde, TEİAŞ'ın ilgili birimleri ya da ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi ile, itirazın yük alma-yük atma talimat kayıtlarına ilişkin olması halinde MYTM ile irtibat kurarak, diğer hallerde kayıt bilgilerini ve uzlaştırma hesaplamalarını incelemek suretiyle, itirazın haklılığını araştırır.

Maddi hatalar dışındaki itiraz başvuruları PMUM tarafından 20 iş günü içerisinde sonuçlandırılır. İtirazın haklı bulunması durumunda ve/veya PMUM'un bir itiraz olmaksızın yapılan bir hatayı tespit etmesi halinde, gerekli düzeltme işlemi yapılır.

Düzeltilme İşlemleri

Madde 99- Piyasa katılımcıları tarafından fatura bildirimlerine ya da faturalara ilişkin PMUM'a yapılan itirazların yapılan değerlendirme sonucunda haklı bulunması durumunda gerekli düzeltmeler PMUM tarafından gerçekleştirilir. Yapılan düzeltme sonucunda, piyasa katılımcısına yapılması gereken ya da piyasa katılımcısının yapması gereken ödeme, itirazın sonuçlandırılarak PMUM tarafından ilgili piyasa katılımcısına düzeltmeye ilişkin yazılı bildirim yapıldığı tarihten sonraki ilk fatura dönemine ilişkin fatura bildiriminde geçmişe dönük düzeltme kalemi olarak yer alır.

Yükümlülüğün Yerine Getirilmemesi

Madde 100- PMUM'un, bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında ayrımcılık yaptığının Kurum tarafından tespiti halinde, TEİAŞ'a Kanunun 11 inci maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

PMUM, tüzel kişilerin bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda, ihlalin 15 gün içerisinde ortadan kaldırılması için ilgili tüzel kişilere yazılı bildirimde bulunur. Bu süre içerisinde ihlalin giderilmemesi halinde PMUM, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

Kurum raporu inceleyerek ihlal tespiti halinde, ilgili piyasa katılımcısına Kanununun 11 inci Maddesi uyarınca yaptırım uygular.

Devir ve Temlik

Madde 101- Bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerle ilgili olarak yapılan devir ve temlikler PMUM'a karşı hüküm ifade etmez. Bu Yönetmelik kapsamındaki haklar ise ancak PMUM'dan onay almak kaydıyla devir veya temlik edilebilir.

Tebliğat

Madde 102- Bu Yönetmelikle ilgili tüm bildirim ve faturalarda 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Rücu

Madde 103- TEİAŞ'ın; bu Yönetmeliğin uygulanmasından doğmuş ve/veya doğacak zararlarından, buna sebep olanlara 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu ve ilgili mevzuatı hükümlerine göre rücu hakkı saklıdır.

Mücbir Sebep ve Acil Durum Halleri

Madde 104- Mücbir sebep ve acil durum hallerinde bu Yönetmelik hükümleri uygulamaya devam olunur.

DOKUZUNCU KISIM **Geçici ve Son Hükümler**

Geçici Madde 1- Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri modelleri ile mevcut sözleşmeleri kapsamında TETAŞ'a elektrik enerjisi satmakta olan üretim tesisleri, TETAŞ tüzel kişiliği adına, TETAŞ tarafından PMUM'a kayıt ettirilir.

Bu kapsamdaki dengeleme birimlerinin günlük üretim programlarının, ilgili teknik parametrelerinin, yük alma ve yük atma teklif fiyatlarının sunulmasına ve dengeleme sistemine katılımları ile ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenlenen iş ve işlemlerin yerine getirilmesine ilişkin hak ve yükümlülükler TETAŞ'a aittir.

Söz konusu dengeleme birimlerine ait kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarları, TETAŞ'ın uzlaştırma hesabına işlenir ve söz konusu miktarlara ilişkin alacak ve borçlar TETAŞ'a tahakkuk edilir.

Geçici Madde 2- Kayıtlı ölçüm sistemleri tarafından ölçülen veriş-çekiş miktarlarının uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarına dönüştürülmesinde kullanılacak kayıp katsayılarına ilişkin tablo, bu Yönetmeliğin yayımı tarihini izleyen 60 gün içerisinde Kurum tarafından hazırlanarak yayımlanır.¹

---

¹ 21 Aralık 2004 tarihli ve 25677 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

Geçici Madde 3- Piyasa işletim ücretinin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen tebliğ TEİAŞ tarafından, bu Yönetmeliğin yayımı tarihini izleyen 30 gün içerisinde hazırlanarak onaylanmak üzere Kuruma gönderilir.

Geçici Madde 4- TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler;

a) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait ölçme sistemlerinin kaydına ve ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanmasına ilişkin olarak, ölçme sistemlerine ilişkin projelerin onaylanması, projelerin uygulanması ve/veya uygulamalarının denetlenmesi ve ölçme sistemlerine ilişkin periyodik test ve kontrol işlemlerinin yürütülmesi,

b) Dengeleme birimlerinin saatlik veriş, diğer uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin 3 uzlaştırma dönemi bazında veriş-çekiş değerlerinin aylık olarak okunması, gerekli görülmesi halinde ilgili uzaktan okuma sisteminin tesis edilmesi ve işletilmesi,

c) Sayaç verilerinin saklanması, ilgili birimlerle paylaşılması, piyasa katılımcıları ile olası ihtilafların giderilmesi, okuma yapılamaması halinde ilgili veriş-çekiş miktarının tahmin edilmesi ve piyasa katılımcısı ile mutabık kalınması,

görevlerini yerine getirmek üzere; ilgili süreçlerin tanımlanması, uygulama usullerinin belirlenmesi, insan kaynağı ve bilgi sistemleri gereksinimlerinin karşılanması ve gerekli ilave ölçme sistemlerinin tesis edilmesini içeren hazırlık çalışmalarını bu Yönetmeliğin yayımı tarihini izleyen 30 gün içerisinde tamamlar.

Geçici Madde 5- Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ hükümleri kapsamında PMUM'a kayıt yaptırmış olan piyasa katılımcıları, bu Yönetmelik çerçevesindeki kayıtlarına ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde tamamlar.

Geçici Madde 6- Lisans sahibi tüzel kişiler; tüzel kişilik kayıtları, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kayıtları, dengeleme birimi kayıtları ile uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin ölçüm sistemlerine ilişkin kayıt işlemlerini, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde tamamlar.

Geçici Madde 7- Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak uygulamalara bu Yönetmeliğin yayımı tarihini izleyen ilk Pazartesi günü saat 00:00 itibarıyla başlanır ve uygulamalar, Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılincaya kadar herhangi bir ödeme yükümlülüğü doğmaksızın sanal olarak gerçekleştirilir. Sanal uygulama döneminde ödemelere ilişkin Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ hükümleri kapsamındaki mevcut uygulamalar devam eder.

Geçici Madde 8- Mevcut sözleşmeleri kapsamında üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilerin, lisanslarında kayıtlı ve serbest tüketici niteliği taşımayan tüketicileri, serbest tüketici niteliği kazanmadıkları sürece, sadece mevcut tedarikçileri adına uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olarak kayıt olabilirler.

Geçici Madde 9- Gerekli izleme donanımı tesis edilinceye kadar, dengeleme birimlerinin frekans kontrolü kapsamında yüklerini artırmaları ya da azaltmaları sonucunda elektrik enerjisi üretim miktarlarında gerçekleşen artışlar ve/veya azalmalar, enerji açık ve/veya fazlasının içerisinde olan bir bileşen olarak değerlendirilerek, frekans kontrolüne bağlı üretim artışları ve/veya azalmaları için sistem dengesizlik fiyatı uygulanır ve bir dengeleme biriminin frekans kontrolü hizmeti sağlanmasına bağlı olarak oluşabilecek enerji

açık ve/veya fazlasının mali etkilerinin ilgili yan hizmet fiyatının belirlenmesinde dikkate alındığı kabul edilir.

Yürürlük

Madde 105- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 106- Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.